

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXIX Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, VASARIS — FEBRUARY 27, 1985

Nr. 40

Aušra Nr. 41(81)

Ona Lukauskaitė- Poškienė (1906-1983)

ZVILGŠNIS
I GYVENIMA
IR KŪRYBA

Poetės Onos Lukauskaitės-Poškienės vadas XX a. pabaigos kartai nėra plačiai žinomas. Tai suprantama. Poetė nepriklausomybės laikais išleido vos porą nedidelių rinkinių, o 1940 m. nutilo. Daug rašytojų ir poetų tada nutilo. Ne visų sąžinė leido eiluoti ditirambus tirionams.

Lukauskaitės pasitraukimas į nuosajį tada kai ką gal ir nustebino nes tiek jos tėvas, tiek ji pati laikėsi vadinamosios kairiosios linijos, sliejosios prie „pažangiųjų“, prie „Triešfrontininkų“. Tėvas netgi į Šiauliuose 1919 m. įsikūrusios tarybinės valdžios sudėtį buvo įjęs. O ir vėliau artimai bendravo su pagrindiniais revoliucionieriais. 1926 m. sušaudytasis komunistas Karolis Požėla buvo jų šeimos bičiulis. Tačiau jo žodžiai pasakyti Onai: „Hania, bolševikė iš tavęs neišėis“ — išsipildė. Bolševikai reikalingas kietas beširdiškumas, neapykanta, sugebėjimas operuoti melu ir klaida, mokėti sekti ir išduoti. Šito poetė neišmoko nei tėvų namuose, nei pati savarankiškai. Matyt, ir Požėlai to nepavyko padaryti. Ji norėjo padėti kiekvienam nusikraustant, kiekvienam vargo ištiktam ir nelaimingam žmogui, nežūrint, kas jis būtų — žydai ar rusai, vokiečiai ar lietuviai, darbininkai ar dvarininkai. Tą mintį persunkta visa jos kūryba, pradėdant pirmuoju eilėraščiu ir baigiant „Lagerio pasa-

komis“. O taip pat ir visas jos gyvenimas bei veikla. Šią polinkį poetė, matyt, paveldėjo iš tėvo — tvirto, energingo, tiesaus, atviro, principingo, didelio skriaudžiamųjų gynėjo.

O. Lukauskaitė-Poškienė gimė 1906 m. Šiauliuose tuometinio žytaus advokato Stanislovo Lukausko šeimoje. Motina buvo dantų gydytoja, baltgudė, beveik nemokėjusi lietuvių kalbos. Tačiau lietuviškajai vyro veiklai ji ne tik netrukė, bet ir vaikams nuolat skiepijo mintį, kad jie yra lietuviai.

Lukauskaitė tada buvo ką tik nelegaliai sugrįžė iš tremties už lietuvišką knygų platinimą spaudos draudimo laikais ir turėjo vengti viešumos. Prasidėjus I pasauliniam karui, aštuoniamečiai mergaitė teko paragauti pabėgėlių dalios sunkumų — Lukauskaitė šeima su daygybe kitų lietuvių pasitraukė nuo vokiečių į Rusiją. Spalio revoliucijos audrą būsimoji poetė praleido Petrograde, savo akimis regėdama visus jos baisumus, orgijas, terorą, badą.

Į Lietuvą grįžo tuoj pat, kai tik buvo įmanoma grįžti — 1919 m. Apsigyveno vėl savo numylėtuose Šiauliuose, kur tėvai turėjo įsigiję namus ir ūkį Lopetiškėse, netoli Bazilionų. Šiauliuose ji baigė gimnaziją, o po kelerių metų studijų Kaune ir Prancūzijoje, vėl sugrįžo į gimtąjį miestą iš čia skardama nemažą dalį laiko poetinei kūrybai, į kurią ją kreipė ir skatino rašytojas K. Boruta.

(Bus daugiau)

Lenkija išstrėmė JAV diplomata

Washingtonas. — Lenkijos vyriausybė paskelbė, kad uždraustame kariniame rajone milicija sulaukė JAV ambasados karinį atašė su žmona, kurie turėjo specialius fotografavimo aparatus. Pulkinkas Frederick Myer, jo žmona Barbara, sulaukė 65 mylios nuo Varšuvos, suspėjo sunaikinti šešias nuotraukų juosteles. Diplomatai ir jo žmonai įsakytą išvažiuoti iš Lenkijos.

Washingtono valstybės departamentas pranešė Lenkijos pasiuntinys Charge d'affaires Z. Ludwiczak'ui, kad lenkų karinis atašė pulk. Zygmunt Szymanski turi išvažiuoti per 48 val. Valstybės departamentas labai suerzintas tuo, kad milicija Lenkijoje vertė Barbarą Meyer visai išsirengti ir nuogai daryti gimnastiką. Lenkų valdžios atstovas J. Urban tuos kaltinimus paneigė. Amerika paskelbė, kad šią savaitę organizuoti Amerikos-Lenkijos mokslo ir technikos atstovų pasitarimai yra atšaukiami.

Oficialios unijos prieš kainų kėlimą

Varšuva. — Lenkijoje šeštadienį valdžios įsteigtų profesinių sąjungų vadovybė paskelbė, jog unijos nepriartaria vyriausybės planui pakelti vartotojų prekių kainas. Valdžios unijų

vicepirmininkas Romuald Sosnowski pareiškė, kad kainų pakėlimas pakenks darbininkams ir pensininkams.

Kaip žinoma, dėl tų kainų pakėlimo „Solidarumas“ paskelbė 15 minučių streiką, kuris turi įvykti šį ketvirtadienį. Valdžios unijos, kurios narių pagal vyriausybės atstovus, turi 4,5 mil., buvo priverstos irgi išeiti prieš kainų kėlimą. Walesa pasakė užsienio korespondentams, kad naujosios unijos negalėjo paremti kainų kėlimo, nes tai būtų vėlis jų karstė.

Lenkijos vyriausybė paskelbė, kad planas pakelti maisto produktų kainas yra panaikinamas ar bent atidedamas. Valdžios spauda pabrėžia, kad planų keitimas rīstinas su oficialių darbo unijų nepritarimu.

Amerikos vyskupai Centrinėj Amerikoje

Managva. — Nikaragvoje lankėsi JAV katalikų vyskupų konferencijos delegacija, nurykusi į Managvą išsiaiškinti padėtis. Delegacijoje buvo ir Chicagos arkivyskupas kardinolas Joseph Bernardin. Delegacijos vadovas New Yorko arkivyskupas John O'Connor pasakė, kad vyskupai neatstovauja JAV vyriausybei ir atvažiuo tik „pasiklausti“. Iš Nikaragvos vyskupai vyksta į Salvadorą. Penktadienį jie dalyvaus Centrinės Amerikos vyskupų konferencijoje, kur dalyvaus vyskupai iš šešių valstybių.

Izraeliui nelengva pasitraukti iš Libano. Partizanai puldinėja izraelietius, keliuose paslėpia minas, svaido Molotovo kokteilius. Okupantas jau surengė Tyro apylinkės kaimuose baudžiamąsias ekspedicijas, susprogdino daug namų, suėmė šimtus įtariamųjų. Libano vyriausybė pasiskundė dėl okupanto elgesio Jungtinėms tautoms.

Didelė kampanija už taiką Žemėje

Vancouver. — Washingtono valstyjeje penktadienį policija ir federalinės valdžios detektyvai suėmė daugiau 100 žmonių, kurie bandė sustabdyti 27 vagonų traukinį, važiuojantį iš Amarillo, Texas į Bangor, Wash., kur yra povandeninių „Trident“ laivų karinė bazė. Taikos šalininkai giedojo giesmes, taikos dainas, šūkavo prieš karą. Tarp suimtųjų buvo du protestantų kunigai. Traukinys buvo saugojamas stiprių jėgų, kai kurie vagonai turėjo išstatytus kulkosvaizdžius.

Panašios demonstracijos prieš šį traukinį vyko Portlande, Pregonė, 22 žmonės suimti Topeka, Kansas, vienas Great Falls, Montana.

Keturi asmenys buvo nuteisti Kansas City už Minuteman raketų lizdo užpuolimą. Tarp nuteistųjų buvo du katalikų kunigai, broliai Carl ir Paul Kabat. Kaltinamieji puolė kūjais ir kitais įrankiais karo aviacijos bazėje išdeštytas raketas, padarė joms 27,000 dol. nuostolių. Nubaustieji tvirtino teisme, kad jų tikėjimas prieštarauja įstatymams. Partiotizmas ir tėvynės meilė yra gerai, tačiau valdžia negali pasiimti sau Dievo teisių, kalbėjo kun. Carl Kabat. Prokuroras Robert Ulrich nurodė, kad Biblijoje Dievas yra įsakęs izraeliečiams žudyti kanonitus. Taigi, gynybos karas ir ginklai nėra prieš krikščionybę, kaip bandė aiškinti kaltinamieji.

Teisėjas nurodė jury, kad šis teismas nėra diskusijų grupė, kuri gvildentų karo gerąsias ar blogąsias puses. Jis ragino jury svarstyti tik nusikaltimą, — valstybės gynybos įrankių naikinimą.

Vasario mėn. sovietų propaganda kasdien skelbia žinias, kaip „Pasaulio tautos reikalauja taikos“, „Kosminiam ginklui — Ne!“ Daug rašoma apie Vakarų šalyse vykstančias demonstracijas prieš branduolinius ginklus, prieš erdvės ginklus, prieš prezidento Reagano paskelbtą strateginės gynybos iniciatyvą. Prieš erdvės ginklus pasisakė Amerikos mokslininkų federacija, skelbia sovietų Tass agentūra. Daugiau žinių ir citatų agentūra paima iš kitų komunistinių valstybių

spaudos, tačiau nemažai jų randa ir Vakarų pasaulio opozicijos laikraščiuose. Vasario 15 apie būsimas Amerikos ir Sovietų Sąjungos derybas Ženevoje komentarus paskelbė žymus Amerikos verslininkų atstovas, Lewis Drefus korporacijos prezidentas John Finleison. Jis nurodė, kad labai svarbu vengti branduolinės katastrofos, svarbu žengti į taiką. Jis ragino laikytis anksčiau padarytų susitarimų, tik tada bus galima užkirsti kelią ginklavimosi varžybų išplėtimui ir kosmosą ir nutraukti jį Žemėje. Protingos alternatyvos tam nėra, pabrėžė Finleison.

JAV siunčia maistą, sovietai — ginklus

Washingtonas. — Viceprezidentas George Bush pasakė Spaudos klube kalbą, kurioje kritikavo Etiopijos valdžią, kuri trukdo laisvojo pasaulio valstybėms šelpiti badaujančius etiopus. Etiopijos komunistinei valdžiai svarbiau ginklai negu duona, kalbėjo Bush. Jis nurodė, kad Etiopijos pareigūnai savo uostuose pirma iškrauja atvežtus ginklus, o tik vėliau įleidžia į uostą atsiųstus kviečius.

Viceprezidentas pajaukė Sovietų Sąjungą. Ji nuo 1977 metų lapkričio mėn. iki 1978 kovo mėn. sugebėjo atsiųsti į Etiopiją 20,000 Kubos kareivių ir bilijono dol. vertės ginklų, tačiau dabar, kada Etiopijoje siaučia badas, sovietai ir jų sąjungininkai paramos atsiuntė tik už 7 mil. dol. Tai yra tik 10 nuoš. to, ką atsiuntė privačios amerikiečių šalpos organizacijos, pasakė Bush. Į sovietų paramos sumą įeina ir transporto priemonės.

Korespondentai praneša iš Etiopijos, kad ten Amerikos ir kitų Vakarų valstybių atsiųsti maišai su javais ar miltais visada išvežiojami sovietų ar lenkų lėktuvais ir malūnsparniais. Gyventojai mano, kad jie gauna maistą iš komunistinių valstybių.

— Prancūzijos anglių kasyklos sprogdime žuvo 22 darbininkai, 103 sužeisti.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Naujasis valstybės prokuroras Edwin Meese perėmė pareigas, duodamas privačią priesaiką Baltuose Rūmuose. Buves prokuroras Smith išvyko į Kaliforniją.

— Prezidentas Reaganas susitiko su 45 gubernatoriais ir gynė savo biudžetą numatytą lėšų padalinimo valstijoms ir miestams programoms mažinimą. Prezidentas nurodė, kad valstijos turi pakankamai savo pajamų, kada federalinė vyriausybė lenda į skolas.

— Naujosios Zelandijos premjeras Lange pareiškė Los Angeles, kad JAV vyriausybė per jautriai priėmė Zelandijos atsisakymą įsileisti į savo uostus laivus su branduoliniais ginklais. Premjeras iš Amerikos vyks į Londoną, turės debatus su amerikiečių pastorium Jerry Falwell ir dalyvaus kovo 5 Ženevoje nusiginklavimo konferencijoje.

— Švedijos premjeras Palme labai griežtai kritikavo JAV politiką Nikaragvos atžvilgiu. Amerika Nikaragvoje daro tą pat, ką sovietai — Afganistane pareiškė Palme.

— Baltieji Rūmai piktai pasmerkė Libijos diktatoriaus Khaddafio raginimą Amerikos juodiesiems sukilti ir jėga įsteigti savo valstybę.

— Sekmadienį Londone tūkstančiai darbo unijų narių manifestavo išreikšdami savo paramą streikuojantiems angliakasiams, tačiau pirmadienį daugiau 3,800 streikuojančių sugrįžo į darbus. Streikas tęsiasi jau 11 mėnesių, tačiau 91,000 jau grįžo į kasyklas.

— Kinija ieškojo pasaulyje valstybės, kuri galėtų sumoderninti senus sovietų gamintus tankus, kurių Kinija turi apie 9,000. Daug valstybių varžėsi dėl šio biznio, tačiau kontraktą laimėjo Izraelis, pasiūlęs geresnes sąlygas už Argentiją.

— Etiopijos valdžia pareikalavo, kad Izraelis sugrąžintų tūkstančius pagrobtų Etiopijos piliečių. Diktatorių Mengistu savo kalboje kaltino ir Sudaną, kuris pardavinėjo juoduosius žydus Izraeliui, kur jie būsią vergai. Kai kurie „falasai“ buvę pagrobti ir prievarta išvežti į Izraelį.

Kanadoj prasidėjo nacių gaudymas

Montrealis. — Tarptautinė nacių karo nusikaltėlių medžioklė pasiekė Kanadą. Teisingumo ministeris John Crosbie sudarė nepriklausomą komisiją, kuriai vadovauti pakvietė Quebeco buvusį Aukščiausiojo teismo pirmininką Jules Dechene. Pranešdamas parlamentui apie šios komisijos sudarymą, ministeris Crosbie paaiškino, kad komisijos uždavinys bus nustatyti, ar Kanadoje yra buvusių nacių ir karo nusikaltėlių. Nustatyti, kada ir kaip jie atvažiuo į Kanadą ir surinkti kitą informaciją apie jų buvusią ir dabartinę veiklą, siekiant tuos nusikaltusius prieš žmoniskumą atvesti į teisingumo rankas.

Teisingumo ministerijos komisijai pavesta paskelbti savo atradimus iki šių metų gruodžio 31 d. Tokiam svarbiam reikalui reikia daugiau laiko, paaiškino ministeris.

Kad juos būtų galima teisti, reikės peržiūrėti įstatymus, pasakė teisėjas Allen Linden. Kanados įstatymų vykdymo komisijos pirmininkas. Karo nusikaltimų įstatymai Kanadoje yra pasenę, palaidi ir juos reikia peržiūrėti. Linden'o komisija rekomenduoja sukurti naują kriminalinį nusikaltimų, turintį ryšį su karo nusikaltimais, siūlo įvesti civilinius teismus asmenims, apkalintiems karo nusikaltimais.

Kandos žydų kongresas džiaugiasi šiuo įvykiu pasikeitimu. Buves generalinis prokuroras Robert Kaplan, dabar opozicijoje, kritikavo tą Dechene's komisijai duotą ilgą laiko tarpą raporto paruošimui. Kaplan išreiškė susirūpinimą, kad daug įtariamųjų, kurie bus pradėti tardyti, gali paprastai dingti iš Kanados.

Vasario 14 d. „The Globe and Mail“ Toronte rašo, jog Kanados ukrainiečiai labai supykę dėl spaudos žinių, kad Simon Wiesenthal, žinomas nacių medžiotojas, pareiškė Izraelio radijui, kad, jo žiniomis, Kanadoje gyvena 218 ukrainiečių, buvusių Hitlerio SS karininkų, kurie Rytų Europoje vadovavo mirties stovykloms. Wiesenthalis pasakė, kad jis pasiuntė Kanados vyriausybei 28 įtariamųjų sąrašą, tačiau negavo iš Kanados jokio atsakymo.

Toronte Los Angeles mieste veikiantio Simon Wiesenthal centro atstovas Sol Littman pasakė, kad jam pasisekė surasti 28 įtariamuosius, pasinaudojant Toronto telefonų knyga ir patikrinant

Gromyko Romoje

Roma. — Sovietų užsienio reikalų ministeris Gromyko atvyko į Romą, kur jis nesilankė jau šešeri metai. Jis tarsis su italų užsienio reikalų ministru Giulio Andreotti, aplankys prezidentą Pertini ir tarsis su premjeru Bettino Craxi. Šiandien Gromyka priims popiežius Jonas Paulius II. Ministeris Gromyka išvystė plačią kampaniją prieš JAV planuojamą Strateginę gynybą — erdvės ginklus, kurie galėtų sunaikinti atliekančias priešo raketas.

— Irakas pareikalavo, kad būtų sukviešta JT Saugumo taryba apsvarstyti karo belaisvių Irane traktavimo.

socialinės apdraudos numerius.

Į šią žinią stipriai reagoavo Kanados ukrainiečių organizacijos. John Nowasad, Kanados ukrainiečių komiteto pirmininkas, pasakė, kad tokie pareiškimai istorikai neteisingi. Jie meta šešėlių visiems Kanados ukrainiečiams. Nacių nusikaltėliai turėtų būti atsakingi už savo darbus, tačiau reikėtų vengti „raganų medžioklės“. Ukrainoje sudaryta SS divizija tik 1943 m. Ji praleido likusį karo metų kovodama prieš sovietų dalinius rytiniame fronte. Šios divizijos buvę nariai, kurie atvyko po karo į Kanadą, buvo kelis kartus skryninguoti Britanijos, Sovietų Sąjungos, Kanados ir vėl Britanijos valdininkų.

Lubomyr Luciuk, ukrainiečių emigracijos į Kanadą žinovas, pasakė „The Globe and Mail“ atstovui, kad užuominų apie ukrainiečių karo nusikaltėlius Kanadoje būdavo ir anksčiau, tačiau niekad nebuvo jokių įrodymų. Mums rūpi, kad dabartinė akcija teršia Kanados ukrainiečių gerą vardą ir tai daroma be jokių rimtų įrodymų.

Vasario 15 to paties laikraščio, bendradarbė rašo, kad puolimai prieš ukrainiečius studentus ir moksleivius jau pasirodė kolegijose ir mokyklose. Orest Rudzik, buves Kanados ukrainiečių komiteto pirmininkas, kritikavo spaudą ir Sol Littman už tokių žinių sklaidimą. Daug kanadiečių gauna įspūdį, kad visi ukrainiečiai, net tokie, kaip jis pats, gimęs ir augęs Kanadoje, yra Hitlerio bendradarbiai. Taikiniai tapo mūsų vaikai ir vaikaičiai. Tokios žinios yra prasižengimas prieš daug ukrainiečių, kurie žuvo nacių koncentracijos stovyklose, pasakė Orest Rudzik, pridėdamas, kad karo nusikaltėlius reikėtų teisti teismuose, o ne spaudoje.

Kanados žydų gynybos organizacijos direktorius Meir Halevi paskelbė spaudos konferencijoje, kad Kanadoje gyvena apie 10 Rumunijos Geležinės Gvardijos narių. Iš JAV įstaigų gautomis žiniomis, toks Geležinės Gvardijos narys yra buves rumunų ortodoksų Bažnyčios kun. Nicolae Tanase. Jis žuvo automobilio nelaimėje 1983 m. lapkričio mėn. FBI dokumentai rodo, kad Geležinės Gvardijos nariai 1950 dešimtyje turėjo Toronte savo suvažiavimą. Jų vadas Šiaurinėje Amerikoje buves vyskupas Valerian Trifa, gyvenęs Michigane ir pernai išvažiavęs iš Amerikos į Portugaliją.

Meir Halevi pareiškė spaudai, kad jis duoda federalinei Kanados valdžiai dvi savaites pradėti investigacijas, o jei jų nepradės, jis atidings spaudai dar vieno vyro pavarde. Jis gyvenęs Windsor, Ont.

KALENDORIUS

Vasario 27 d.: Fortunatas, Vilana, Ginvilas, Vilmantė.
Vasario 28 d.: Rufinas, Antonia, Vilgardas, Alma.

ORAS

Saulė teka 6:31, leidžiasi 5:37.
Saulėta, temperatūra diena 35 l., naktį 25 l.

SKAUTYBĖS KAZIUKAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŪ RAMOVĖ
Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

SEKMADIENĮ KAZIUKO MUGĖ

Tradicinis metinis skautų ir skautėlių renginys – Kaziuko mugė sparčiai šiuolaikiškai. Broliai ir sesės, vadovai ir vadovės bei jų talkininkai skuba baigti paskutiniuosius muginukus, planuoja papuošimus, skirsto darbas ir pareigomis. Skubama, skubama... nes mugė vos už kelių dienų – sekmadienį, kovo 3 d.

Šeštadienį, jau nuo pat ankstyvo ryto darbas rinksis vadovai ir vadovės bei jiems talkinantys tėvai ir mamytės, o po pamokų lituanistinės mokyklose, darban jungsis ir skautiškasis jaunimas. Jaunimo centro klases transformuoti į jaukias kavines, mažojoje salėje įrengti „Lituanicos“ ir „Nerijos“ tuntu valgyklas, o didžiąją salę paversti prekyvieta su visų tuntu puošniais, įvairiais dirbiniais atsilankusių aki traukiančiais paviljonais, gausiomis laimikiais loterijų lentynomis. Ir šiemet čia bus lietuviškomis knygomis, plokštelėmis ir kt. turtingas akademikų skautų įruostas knygynas. O antrajame aukšte net trys kambariai bus paskirti įvairioms įdomybei patiems jauniausiems mugės lankytojams. Viskas turi būti įruosta iki 6 val. vak.

Mugės atidarymas įvyks sekmadienį, (kovo 3 d.), 10 val. ryto. Mugė atidaryti ir šiemet maloniai sutiko Lietuvos gen. konsulė Juzė Daužvardienė. Mugės atidarymą šiemet vadovauja „Lituanicos“ skautų tuntas. Po oficialaus

mugės atidarymo ir garbės svečių inspekcijos, mugė bus atidaryta gausiems lankytojams, kurie kviečiami apžiūrėti ir įsigyti skautų, čiuršnių ir jų talkininkų sukurtų muginukų, papieštų lietuviškais patiekalais valgyklose, kavinėse pasigardžiuoti skaniausiais namie keptais tortais, pabandyti laimę tuntu loterijose. Jūsų paliktas doleris parems lietuviškos skautijos veiklą. (Skautai aukų neprašo, jie savo veiklą bando finansuoti savo darbo pastangomis). Kaziuko mugės pajamomis finansuojama tuntu veikla, išlaikoma Rako stovyklavietė, taisomi pastatai, įsigyjamos palapinės ir kitos reikalingos skautavimui priemonės. Visi kviečiami lietuviškąją skautavimą paremti atsilankant Kaziuko mugėje, įsigyjant skautiškų darbų ar pasinaudojant jų patarnavimais valgyklose, kavinėse ir pan.

Skautai ir skautės Jaunimo centre renkasi 9:30 val. ryto. Prieš atidarymą tuntu rikiuojasi didž. salėje prieš savo paviljonus. Visi dėvi pilnomis ir tvarkingomis uniformomis. Po atidarymo skautai, tės skirsto ir sąžiningai atlieka įsipareigojimus, o nuo pareigų turimą laisvalaikį kultūringai praleidžia mugėje.

Visi susitikime ir maloniai pabendraukime Kaziuko mugėje. Visus kviečia, visų laukia
Chicago skautės ir skautai

LSB VYR SKAUTININKAS PRANEŠA

Laikvdamasis LSS statuto ir rinkimų nuostatų 1985 m. sausio mėn. 13 d. Chicagoje Jaunimo centre įvykusiame LSS vadovų sąskrydyje perėmiau Lietuvos Skautų Brolijos Vyriausio Skautininko pareigas 1985-1987 metų laikotarpiui. LSB Vyriausio Skautininko Pavadoūtis pareigas tuo pačiu metu perėmė LSS Suvažiavimo išrinktas ps. Algis Senkus. Dėkoju visiems LSS Brolijos vadovams už pasitikėjimą, išrenkant mus tokioms svarbioms ir atsakingoms pareigoms. Dabar prašau visus suteikti naujajai Brolijos vadovijai paramą, kad galėtume dirbti lietuviškos

skautybės labui. Dėkoju buvusiam LSS Brolijos Vyriausiam Skautininkui v.s. fil. Vytautui Vidugirui ir jo vadovijai už paskutinių sešių metų laikotarpį gerą vadovavimą Brolijai. Primenu, kad s. fil. dr. Vaidevutis Mantautas, LSS Suvažiavimo išrinktas LSB Garbės Gynėju, įeina į šios kadencijos LSB vadoviją. Pranešu, kad 1985-87 metų kadencijai LSB vadoviją sudaro: R. Katalikų dvasios vadovas – s. kun. Augustinas Simonavičius. Evangelikų dvasios vadovas – s. kun. Algimantas Žilinskas. Sekretorė – ps. Milda

Darbėčių rankų sukurti muginukai Kaziuko mugėje laukia pirkėjų.

„AUŠROS VARTŲ“ TUNTAS RUOŠIASI KAZIUKO MUGEI

Tik įžengus į rūšį žinai, kad čia vyksta didelis darbas. Ausį pagauna įvairiausias ūžimas, nosį griežia stiprus, nekasdieniniai kvapai. Praverus antrąsias duris randa viso to kaltininkus. Prie biržiančių mašinų sėdi susikoncentravę vyrai ir moteris. Prie menškais medžio dirbiniais ir jų dalimis apkrauto stalo dirba moterys ir su ankščiau pajustu kvapu dvelkiančiais klėjais lipdo bei laku gražina medžio dirbinius, kad jie patrauktų akį ir atvertų piniginę. Čia susirinkę „Aušros Vartų“ tuntas Kaziuko mugės eksponatų gamintojai, be kurių tuntu veikla būtų beveik neįmanoma, nes daugiausia jų dėka tuntas turi veikimui lėšų per išstus metus.

Momentui atsikvėpti ir iš gerkles nuplauti medžio dulkes pasitraukia dirbusieji prie mašinų. Pasikalbam. Skautininkai Liudas ir Albina Ramanauskai ne tik per išstus metus dirba tuntu vadijoje, bet ir Kaziuko mugės darbams eilę metų aukoja neapskaičiuojamą skaičių valandų. Užauginę savo skautišką jaunimą Vanda ir Juozas Gvildžiai „neišėjo

pensijon“ iš tunto, bet jau 15 metų per 4-5 mėn. po du vakarus skiria mugės darbus. Gražiais prisiminimais grįždamas į savo jaunystės skautavimo dienas, (nors pats neturi savo atžalyno), Kazys Kreivėnas ne tik trečiadienio ir penktadienio vakarus praleidžia prie mugės darbų, bet projektuoja, kuria ir jų daugelį užbaigia namie. Vytautas Grauzinis, irgi jau užauginęs skautišką šeimą, ne tik pats yra nuolatinis mugės darbuotojas, bet talkon pasiukviečia sūnų Algį ir žmoną Rūtą. Neatšisako ateiti talkon ir Mindaugas Baukus. Nuo mugės darbų pradžia lapkričio mėn., kas trečiadienį ar penktadienį, o kartais abu, čia dirbuojasi Janina Miknaitienė, Jadvyga Šliažienė, sesės Zina Pocienė, Vida Jesewitz, Aristida Parakininkienė, Aurelija Vaičiulienė, Irena Valaitienė, tuntininkė Ilona Laucienė ir šių eilučių autorė. Retkarčiais keletai valandų užsuka viena – kita sesė. O su sese Adele Izokaitiene sunku kitais reikalais susikalbėti, nes apsiėmusi Kaziuko mugės darbų vadovės pareigas ji gyvena, (ir net sapnuoja), tik mugės rūpesčiais. Ne viena iš šių talkininkų parsiveža darbo ir j namus.

Pasikalbėjus su šiais žmonėmis ir pagalvojus yra aišku, kad daugumas jų, su kaupu atidavę duoklę skautiškam jaunimui, mato reikalą tęsti darbą; dažnai kyla klausimas: kur yra tuntu jaunųjų sesių tėvai? Reikia tikėtis, kad jų pastangų dėka kiekvienas eksponatas ras sau namus, o tuntu išdas Kaziuko mugėje susilauks reikiamų lėšų.

jas – s. Gediminas Surdėnas. Spaudos Informacijos sk. vedėjas – ps. fil. Robertas Vitas. LSB atstovas LS Fonde. – v.s. Kostas Nenortas. Atlanto rajono vadeiva – v.s. fil. Apolinaras Treinys. Vidurio rajono vadeiva – s. Gediminas Deveikis. Ramiojo Vandeno rajono vadeiva – s.v.v. sl. Albinas Sekas. Kanados rajono vadeiva – ps. dr. Arūnas Dailėdė. Europos raj. vadeiva – v.s. Juozas Maslauskas. Australijos rajono vadeiva – ps. Viktoras Gaidzionis. Sveikin visus LSB Vadijos narius ir linkiu sėkmės bei ištvėrmės atliekant savo pareigas.

LSB Vadija gali būti dar papildyta vėliau keliais asmenimis. Skautams linkiu augti ir tobulėti lietuviškoje bei skautiškoje dvasioje, išlikti ištikimais Dievo, Tėvynės ir Artimo meilės idealams.

Budėkime!
v.s. fil. Kazys Matonis
LSB Vyriausias Skautininkas

IVERTINKIM SKAUTIŠKUOSIUS TALENTUS

Prieš 10-tį, a.a. v.s. Prano Nedo iniciatyva, buvo suorganizuotas skautiško jaunimo talentų ansamblis, kuris gan sėkmingai pastatė kelis scenos veikalus. Vėliau jų veikla apmirė.

Praejusių metų rudenį, pagerbiant mirusį iniciatorių, ansamblis atgaivintas naujomis jėgomis. Ansamblį globoja Chicago skautininkų, kių Ramovė, o įvairiais organizaciniais ir ūkiniais reikalais rūpinasi s. Albina Ramanauskienė.

Susidarius gražiam būriui (iš visų keturių tuntu) jaunimo, js Dalia Bylaitienė įsipareigojo sunkokam režisierės darbu. Jai talkina js Bronė Stravinskienė ir kt.

Jau keli mėnesiai repetuojamas vienveiksmis Balio Sruogos vaidinimas „Užgavėnės bendrabutyje ties kreivuoju tiltu“. Puikias dekoracijas jau sukūrė ps. dail. Ada Sutkuvienė. Salia vaidinimo pasirodys ir kiti talentai.

Vaidinimo dar nematę, ji gastrolėms kviečiasi keli kiti miestai. Chicagiečiai šį vaidinimą turės galimybės scenoje išvyti sekmadienį, kovo 10 d., 3 val. p.p. Jaunimo centre. Visi kviečiami. Visi skautai ir skautės, o ypač skautininkai, kės turėtų jausti pareigą atsilankyti, įvertinti jaunimo pastangas ir paskatinti tolimesnei kūrybinei veiklai.

REIKALINGOS UNIFORMOS

Vasario 16-tosios gimnazijos Vokietijoje veikiančio „Aušros“ tuntu vadovė s. fil. Meilė Mickienė praneša, kad tenykščiams skautams ir skautėms reikia uniformų. Berniukams ypač pageidaujamos čia jau nebenaudojamos žalsvos spalvos uniformos. Visi turintieji nebenaudojamų uniformų yra prašomi paaukoti jas Vokietijoje skautaujantiems lietuviškam jaunimui. Uniformas prašoma atnešti Kaziuko mugėn ir įteikti „Lituanicos“ tuntu paviljone budintiems.

Meilė nėra vargo nei kliūčių, nes meilė linksma, meilė šildo, šluosto ašaras, meilė praveda pro spygliuotas vielas, pro ugnį ir ledus.
A. Baronas

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7375
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 – Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas preneratas nesučiunami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atzīmima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur – Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30–4:00.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisunčiamos gavus prašymą.

DR. ANTANAS PUSTELNIKAS

Specialybė vidaus ligos
6517 S. Kedzie Ave., Chicago
Tel. 925-9518
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849

Val: pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6-30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė.

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. – GR 6-2400

Val pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-3 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. – 233-8553
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. – 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJŲ LIGOS
5540 S. Pulaski Road
Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą; Pirm. antr. ketv. ir penkt.

Tel. RE-lance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvų gydytojas
3025 West 59th Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA RYNAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-6811

Dr. Tumasio ofisą perėmė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12. Šešt. 10-1

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PK 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4-0-9, antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS – CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
I mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofiso tel. – 737-8818

DR. ALBINA PRUNSKIS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
2659 W. 59 St., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasio ofisą perėmė

T. RAMA, M.D.
Specialybė Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

Dr. Upendra C. Shah

Vidaus ligų specialistas
Diabeto, thyroido, impotencija ir kitų harmoninių negalavimų
Medicare apdrausti pacientai priimami
2454 W. 71 St. Chicago, Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą;
24 val. „answering s.“ Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5548

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 361-3772

DR. PETRAS ŽLIUBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

„Nerijos“ tuntu ūdrytės Danutė Mikrutaitė, Karina Pauliūtė, Laura Lapšytė ir tuntu adjuntantė g.v.v. Aleksandra Gražytė Kaziuko mugėje laukia atsilankančių svečių.

TESTAMENTAS

Ukrainos katalikų dvasinis vadovas kardinolas Josyf Slipij, Lvovo arkivyskupas, jau 1944 metais buvo komunistų areštuotas ir kalėjimuose bei darbo vergų stovyklose išlaikytas 18 metų. Po ilgų Vatikano pastangų jis buvo išlaisvintas ir apsigyveno Romoje. Iš ten nekarta prisiminė ir lietuvius, su kuriais jam teko Sovietų kalėjimuose vargti, labai šiltai apie mūsiškius atsiliepdamas. Popiežius jį pakėlė į kardinolus. Jau 1979 m. jis pradėjo rašyti savo dvasinį testamentą, kurį užbaigė 1981 m. Marijos Nekalto Prasidėjimo šventėje. Mirė praeitais metais, o jo ištisas testamentas, užimantis 19 spaudos puslapių, buvo paskelbtas Miunchene leidžiamame žurnale „ABN Correspondence“ Nr. 6. Verta arčiau susipažinti su to komunistinės diktatūros kankinio paskutiniu žodžiu.

Savo testamente Slipij primena, kaip labai svarbi krikščioniškais pagrindais besitvarkanti šeima ir kaip svarbios tautinės, jo atveju — ukrainiečių mokyklos. Jis pabrėžia mokslo svarbą: „Mylėkite mokslą, praturtinkite save darbu ir žinia... Steikite mokslo šventoves, kurios yra dvasinės stiprybės širdis Bažnyčiai ir tautai. Visada atsiminkite, kad neįmanomas pilnas mūsų Bažnyčios ir mūsų tautos gyvenimas be mūsų gimtojo mokslo ir studijų. Žinia tai gyvybės kvėpavimas“.

Toliau primena, kaip jo pasirinktas herbui šūkis „Per kancias ir žvaigždes“ virto tikrove, tampant kaliniu dėl Kristaus. Prisimena savo kancios kelią, vedusį jį iš Lvovo, Kievo į Sibirą, į Krasnojarską (kur buvo ir daug ištremtų lietuvių), į Jenisiejų, Poliarines sritis, Mordoviją... Pabrėžia, kad būdamas kaliniu rado stiprybės mintį, jog su juo tuo pačiu kancios keliu eina jo tauta, dvasiškai ir pasauliečiai, tėvai, motinos, vaikai, pasivertę jaunuoliai ir vargingas senimas. „Jaučiausi, kad nesu vienas!“

Pasirinko, kaip išleistas iš kalėjimų norėjo būti su savo tauta, bet buvo atkviestas į Vatikano suvažiavimą ir turėjo Romoje pasilikti. Tačiau visą stiprybę jis mato savoje tautoje, pabrėždamas: „Atsiminkite, kad tauta, kuri nežino ar kuri užmiršta savo praeitį ir dvasines vertybes, mirs ir išnyks iš žemės paviršiaus. Tautinis mokymas ir auklėjimas duoda tautai sparnus, kuriais ji skrenda į aukštumas tarp kitų pasaulio tautų“.

Primindamas dvasinius vadovus, kard. Slipij savo testamente skelbė: „Mano maldavimas mūsų vienuolių ir kongregacijų bendruomenė, kurių reikšmės ir kurių darbu sielų gerovei niekas negali nevertinti; jos neturi savo tarpe rungtyniauti dėl įtakos ar valdžios ar dėl pagarbos iš žmonių pusės, bet jos turi rungtyniauti savo asmenybių šventume ir savo rimtoje ir sąžiningoje tarnyboje Kristui ir Ukrainos Bažnyčiai. Todėl aš maldauju visus vienuolius ir vienuoles, branginkite savo dvasinį paveldėjimą, nes tas mūsų dvasinis paveldėjimas yra toks brangus ir toks gausus!“

Testamente prisiminė, kaip dar popiežius Jonas XXIII buvo jį slaptai pakėlęs į kardinolus „in pectore“, ką vėliau paskelbė popiežius Paulius VI. Primindamas individų ir tautų

kilimą iš Dievo, savo testamente jis skelbia: „Žmonės ir tautos turi teisę susilaukti meilės ir prisirišimo, kaip kiekvienas garbingas žmogus ipareigotas jausti tą savo šeimos atžvilgiu. Patriotizmas ir uolumas pastangose dėl savo tautos gerovės visada buvo laikomi Dievo skirtoji pareiga, ir būna metas, kada reikia tautos gerovę ginti prieš visokius jos priešus ar net prieš vidinius elementus, kurie kitaip nešėtų nepaisymą pagrindinių žmonių reikalų. Tie patys principai galioja ir Bažnyčios atžvilgiu. Taip pat yra Dievo skirta pareiga rūpintis Bažnyčios gerove ir taip pat yra teisė ir pareiga ginti ją prieš kiekvieną, kuris gali jai daryti žalą“.

Susirūpinęs ukrainiečių katalikų ir stačiatikių vienybe, kardinolas randa paguodos mintyje, kad dabar jų nešamas kancios kryžius juos suartina. Ragina taikos pabučiavimu ir brolišku apsikabinimu jausti, kad yra broliai. Skatina visus meilės ir darbuotis išlaikant krikščionišką sielą. Priminęs artėjantį savo gyvenimo pabaigą, testamente kalba: „Mūsų nelaimė ir mūsų amžina nuodėmė yra trūkumas vienybės supratimo pagrindinėse Bažnyčios ir tautos problemose“.

Jis siekia žadinti megiančias sąžines ir džiaugiasi nenusilenkęs prievartai: „Aš dėkoju Viešpačiui, kad buvau nušamas, o ne garbinamas vergų“. Jis ragina dėti visas pastangas išgelbėti Bažnyčią nuo sunaikinimo. Jis prisimena kankinamus kalėjimuose, Sovietų darbo vergų stovyklose, mirties lageriuose: „Jų eilėse aš matau kovotojus, mokslininkus, rašytojus, menininkus, ūkio ir pramonės darbininkus. Jų tarpe aš galiu matyti tuos, kurie ieško tiesos ir gina teisingumą. Aš girdžiu jų balsą, ginant žmogaus ir tautų teises. Aš žiūriu į juos su nuostaba, kaip jie gina mūsų gimtąjį Ukrainos žodį, kaip jie praturtina mūsų tautinę Ukrainos kultūrą, kaip visa savo minties ir širdies jėga jie gelbsti Ukrainos sielą. Ir aš kenčiu drauge su jais, nes jie už visa tai yra persekiojami, kaip paprasti kriminalistai... Būkite ištikimi iki mirties“.

Pagaliau, prisiminęs savo mirtį, jis prašo: „Kai mūsų vizija taps realybe, kai mūsų šventa Bažnyčia ir mūsų Ukrainos tauta vėl pakils laisvėje, nuneškite mano karstą į gimtąją žemę ir palaidokite Šv. Jurgio šventovėje Lvove... Aš daug kentėjau Kievo kalėjimo požemiuose, kai dar buvau gyvas, bet aš norėčiau išsėsti ramybeje atnaujintos Šv. Sofijos katedros kriptoje, kai mano kūnas nustos gyvybės... Palaidokite mane, broliai ir mano vaikai, ir ieškokite jėgos Dievuje... Mūsų kova yra prieš žmogaus priešus, prieš tamsiąsias pasaulio galybes... Taigi užsidėkite Dievo šarvus, tada jūs įstengsite laikytis net ir sunkiausiose valandose, išpildyti visą uždavinį ir nepažūti. Būkite tvirti, aš sakau. Apsijuoskite teisybės juosta, apsisiauskite taurumu, tebūnie jūsų autuvas taikos evangelija, kad turėtumėte tvirtą žinginį. Taip jūs prisidėsite didingui tikėjimo skydui, kuriuo galėsite sulaikyti liepsnojančias blogio vilyčias“. Palikęs šį testamentą, kard. Slipij mirė 1984 m. sulaukęs 92 m. amžiaus.

J. Pr.

Žmogaus prigimtyje, kaip ir okeane, yra gelmių, kurių negalima iširti.

Ch. Dickens

Ištrauk žmogų iš jam įprastų aplinkybių, ir tada pasisėdės, kas jis yra.

Seume

KRONIKAS REIKIA APSVARSTYTI

Vaičekausko žodis LKB Kronikos septinto tomo supažindinime

Kai šios žemės pranašų skelbiamas rojus ir žadama laimė paskęsta žmonių ašarose ir kraujuje, mūsų širdys tikėjimo pakeltos mato naują dangų ir naują žemę ir pildosi ana apokaliptinė pranašystė: štai aš darau visa nauja... Iš enciklikos „De comunismo atheo“ („Apie ateistinį komunizmą“).

Ir iš tikrųjų šiandien mūsų mažytėje planetoje žemėje vyksta gėrio ir blogio kova, įgaudama atskiruose kraštuose savitas formas. Vienur ryškiau išsiskiria egoistinio materializmo dvasia, kitur neapykantos, keršto ir teroro prasiveržimai. Daugelyje kraštų žmogus žūri bado šmėklai ir akis ir miršta, daug kur žmonija pradeda darbo dieną su baime ir neviltimi dėl rytojaus, kai virš visos planetos kartais taip ryškiai jaučiamas susinaikinimo dvasios alsavimas.

Pažvelkime į Rytų Europos tautas, kurios, jų laisvės saulei nusileidus, jau 40 metų kankinasi ir spurda ateistinio komunizmo aušroj, o kur dar Albanija, Kambodija, Vietnamas, Kinija, kur Etiopija, Kuba ar Afganistanas?...

Mus lietuvius labiausiai domina Lietuvos paskutinių dienų įvykiai ir prispauda tikėjimo ir lietuviybės išlikimo atžvilgiu. Mažytis mūsų kraštas Lietuva, bet kartais ir jis visuotinės gėrio ir blogio kovos fone patraukia pasaulio dėmesį. Šiandien jau drąsiai galima sakyti, kad Maskva labai skaudžiai apsiriko suim-

dama kunigus Svarinską ir Tamkevičių. Jai būtų buvę daug geriau jų neliesti. Kunigų įkalinimas sukėlė visos tikinčiosios lietuvių tautos aštrią reakciją, labiau suvienijo tikinčiuosius, nes tą liudija tūkstančiai surinktų parašų, aišė pareiškimų ir skundų. Ateistinė valdžia sau pasidarė vargo ir bėdos ir nežinia, kada jis baigsis ir kaip iš tos painiosios išeiti. Susidorojta su nekaltais kunigais, nors ir ne kruvinu būdu, bet atvejais labai panašus kaip su lenkų kun. Popeliuško.

Analizuojant Bažnyčios padėtį Lietuvoje, į akis krinta įkaitinta atmosfera tautoje, ką ryškiai parodė ateistinio Kremliaus sprendimas: neleistuoti Jonui Pauliui II vykti į Lietuvą. Logiška išvada tokia: jie nenori aktyviai šalininkų Lietuvoje, nes jau gana jų matė Lenkijoje.

Labai įdomi dabartinių įvykių Lietuvoje detalė yra rožančius. Ten plačiai veikia gyvojo rožančiaus būreliai jaunime, jis kalbamas darant procesijas, turistines keliones ar keliones į Šiluvą. Tai verta dėmesio, nes ir čekistai įsisavino tą sąvoką, įvertino jo jėgą. Štai jų pasisakymas: „nebijokite, mes žinom, ką darom, ir Lenkijoje viskas prasidėjo nuo rožančiaus...“

Išaugusių lietuvių tautos krikščionišką sąmoningumą rodo dar ir tai, kaip vietinės valdžios organai slopino, varžė ir draudė šv. Kazimiero 500 m. mirties jubiliejų, jo

paminėjimą ir iškilmes. Čia paminėtina augantis ateistų įniršis ir kovos būdai, pasiekę savotišką akiplėšikumo kulminaciją. Štai Vilniuje šv. Petro ir Pauliaus bažnyčioje per šv. Kazimiero atleidus trys vyrai vakarinių pamaldų pamokslu metu įsoko į sakyklą ir rankomis išsitempė kunigą, sukeldami sąmyšį ir pasipiktinimo bargą visoj tikinčiųjų minioj. Arba vėl toje pat bažnyčioje miniai buvo įsakyta iškilmingai laukti prie paradinųjų durų už šventoriaus, o vyskupai slapptomis buvo įvesdinti pro šonines. Vyskupų pamokslu metu buvo išjungiami garsiakalbiai ir t.t.

Kad melas labiausiai bijo tiesos, rodo dar ir toks faktas, kad Lietuvos sovietinė valdžia, spaudžiama Maskvos, buvo susišaukusi lietuvių Bažnyčios hierarchus ir manydama, kad jie galėtų jai padėti, maždaug taip kalbėjo: „Vyrai, mes jums viską pasižadame duoti ir leisti, ko jūs anksčiau prašė, tik padėkit mums sustabdyti LKB kronikų leidimą...“

Susumuojant visa tai, persiši išvada, kad lietuvių tautos kova už visą tikėjimą ir lietuviybę vis labiau įsižiebta, įgaudama naujas dimensijas. Antra, kad ir lietuvių išveijama, jau JAV, aktyviai prisideda prie tos bendros kovos už tikinčiųjų teises ir lietuviybės išlaikymą, leisdamas ir perspaudinamas LKB Kronikas lietuvių, anglų, ispanų, prancūzų, italų, vokiečių, rusų ir kt. kalbom, garsindamas

visam krikščioniškam ir nekrikščioniškam pasauliui Lietuvos vardą, žiauriai dabartinę ateistinio komunizmo tvarką Lietuvos, nuolat judindama Lietuvos valstybinės nepriklausomybės atgavimą. Lietuvių išveijai ir pati kovoja už savo pačios didesnę krikščionišką ir tautinį sąmoningumą, jo išlaikymą, skaidydama LKB kronikas ir turėdama nuolat prieš akis gyvus gyvenimo pavyzdžius iš jos puslapių, visada laikydama širdyje jos kalinių ir kt. jos kovotojų pavardes, skaidydama jų herojines asmenybes nepamirštinai, nuolat remtinas maldomis ir fizinėmis priemonėmis, kaip laikais, šuntiniais, prašymais, kreipiniais į valdžią ir kt. būdais, kun. Alfonsą Svarinską, kun. Sigitą Tamkevičių, Jadvygą Bieliauskienę, Sergejų Kovaliovą, Anastazą Janulį, Antaną Terlecką, Julijų Sasnauską, Povilą Pečelioną, kun. Kastytį Matulionį, doc. Vytautą Skuodį, Mečislovą Jurevičių, Vytautą Vaičiūną, Balį Gajauską, Gintautą Iešmantą, Viktorą Petkų, Algirdą Statkevičių, Nijolę Sadūnaitę, jos brolių Joną Sadūną ir kt.

Pristatant 7-ą LKBK tomą būtina pabrėžti, kad jis storičiausias iš visų turimų tomų, jame 741 puslapis. Jis apima LKB pogrindinio numerius nuo 50 iki 59 imtinai. Laiko įvykiai pažymėti 1981, 1982, 1983 metų datomis. Pirmiausia pasitinka jaudinančiai, giliai prasmingai ir su meile kronikoms parašytas vysk. Pauliaus Baltakio įvadinis žodis. Toliau pūkūs traktatai apie šv. Kazimierą, jo 500 metų mirties sukaktį pažymėti. Autorius Paulius Ribikauskas, SJ, Gregoriano universiteto profesorius Romoje. 15-tam ir 16-tam puslapyje telpa leidėjų žodis. Viršelis ir iliustracijos seselės Mercedes.

Kalbant apie LKBK 7 tomo turinį, pažymėtina jo faktų kalba. Ir iš tikrųjų „Kronikos“ faktų kalba yra jos braižas, jos svoris ir jėga! Šiuo braižu per dvyliką metų ji prirašė ištisą Lietuvos istoriją neapykantos, grovybos, žudymo ir melo pavidalais. Tai yra vėlniškojo buvimo esmė ir prasmė. Vėlnias būna tam, kad j nebūtų gražintų visa, ką Viešpats iš nebeties yra pašaukęs kuriamuoliu savo žodžiu. Todėl vėlnias nėra tik Dievo priešininkas: jis yra priešininkas ir pačios būties. Jis yra buvimo priešininkas.

ir „Kronika“ nustos ėjusi. Labai tinka čia Maironio žodžiai:

„Nebeužtvėnksi upės bėgimo Norint sau bėgti ji pamažu, Nesulaikysi naujo kilimo, Nors jį pasveikint tau ir baisu...“

Pagaliau pabaigai leiskite dalyviams paskaityti žodžius, atkeliavusius iš Lietuvos. Jie yra giliai prasmingi, gyvi, šilti, parašyti iš mus visus mylinčios širdies, skirti lietuvių išveijai. Tegul būna dėl visiems suprantamų priežasčių to asmens pavardė ir vardas nežinoma, nežinomos ir jo pareigos. „Mes žavimės jūsų idealizmu ir meile tėvynei, kurią išskaitome iš jūsų veiklos. Mes vieno telinkime: prasminkit kaip paties Dievo, jo Apvaizdos patvarkymą dabartinį savo gyvenimą. Įprasminkit, išlaikydami Nepriklausomos Lietuvos-Marijos žemės idealus, jos nuotaikas ir jas dargi paskleisdami kitiems, juk jūs esate laisvi! Didelė Dievo malonė yra sąmoningai ir aktyvūs mūsų tautiečiai, gyveną už mūsų „didžiųjų tėvynės“ ribų. Jūs mums būtina, reikalingi, kaip duonutė kasdieninė, ir visa, ką lietuviški turit, perduokite broliams bei ateinančioms kartoms. Mes darome ką galime. Yra nuostabiai gražių dalykų, dėl kurių iš džiaugsmo ašaros byra. Bet yra ir sunkumų, yra ir blogio ir neigiamybių, dėl kurių tenka rausti ir apgailestauti... Gaila, kad mūsų taip mažai. Jei mūsų būtų bent tiek, kiek lenkų, mes sudrebtume žemę...“

„Garbė Jėzui Kristui!“

Noriu pasakyti, kad geriausias „Kronikų“ pristatymas bus tada, jeigu jas įsigysite, persiskaitysite ir apsvarysite savo širdyse.

VELNIO VAIDMUO

Vėlnias yra neįėjus iš esmės. Jis nieko nemylti, bet visų nekenčia. Jis nieko nekuruoja, bet viską griauda. Jis nieko negidoma, bet žudo kiekvieną gyvybę. Jis nesako tiesos, bet visur ir visiems meluoja. Vėlnio veiklos tikslas yra nebūti, apsiereikianti neapykantos, grovybos, žudymo ir melo pavidalais. Tai yra vėlniškojo buvimo esmė ir prasmė. Vėlnias būna tam, kad j nebūtų gražintų visa, ką Viešpats iš nebeties yra pašaukęs kuriamuoliu savo žodžiu. Todėl vėlnias nėra tik Dievo priešininkas: jis yra priešininkas ir pačios būties. Jis yra buvimo priešininkas.

Antanas Maceina

Lietuvos Nepriklausomybės minėjime, surengtame Chicagos Lietuvių Tarybos Marijos aukšt. mokyklos saleje vasario 17 d., Dainavos ansamblio, diriguojamas P. Mielio, atlieka meninę programą. Nuotr. J. Tamalaitis

PĖDSAKAI LIŪNE

P. MELNIKAS Romanas

60 — Persidirbai, išsisėmė... Esi piktas ant Kieles. — Kaip mane gyvė matai, po susirinkimo sutrinasiu Kielą! Jis visą laiką stovi kaip akmuo gerklėje. Piktas, kad dar ne laikas su juo atsikaityti ir išėjauti! — Surdoka paprašė jį prisėsti. — Apsiramink. Dabar čia būsi seiminnikas. Tave paliks ryta nupirkęs tau pakankamai maisto. Vyskui į žemaitiją pas Ziežirbą dė susirinkimo pakeitimų. Kai Ždanys grįš, tai pasiek jį į Suvalkiją.

Laucius kilatelėjo akis į Surdoką, atsėdėjo ir stebėjosi, kad kiti turi jį raminti. O kažkada juk buvo kačiausias. Šiuo momentu jo galvoje buvo migla. Jo kalta degė, lyg turėtų karšcio.

XXI

Grudžio pradžioje gerokai pasnigo ir prasidėjo šalčiai. Uostas ir laivai, matomi pro Kieles buto langus, buvo apstraukę ledu. Gatvėse ir ant stogų gulėjo sniego klodai, o miestas kaip žilas senelis buvo susitraukęs ir nūrus.

Po paskutinio Lauciaus apsilankymo, Kiela žmonės nerodė akių. Studijuodamas po darbo valandų, jis nuolat galvojo apie artėjančių vadų

susirinkimą, kai kurias žinias norėdamas pasilaikyti sau ir visko apie susirinkimą neisduoti. Ypač, kai jo akyse pasivaizdavo milicijos apsuptas Motiejausko namas, susišaudydamas su jame susirinkusiais partizanų vadais, baltam sniege kraujo dėmės ir sužeistas Laucius.

Taip galėjo atsitikti... Ir kuo arčiau tos lemtingos dienos, tuo daugiau jis kentėjo ir graužėsi. Išėdamas iš ligoninės stebėjosi, kad nesimantė jį sekiojančio čekisto, tarsi visi Kieles uždaviniai ir pareigos jau būtų atliktos. Jis buvo pamirštas ir atrodė niekas su juo daugiau nenorės kalbėti. Milicija užimta pasiruošimais, stebi Motiejausko namus, laukia gruodžio penkiolikto dienos ir tada bus galas...

Žiūrint pro langą į ledą aptrauktą upę, užeidavo gaudumas. Jis blogai miegodavo. Prieš tai kiek išgėręs, jis vartydavosi, pakildavo iš lovos, tai vėl drybsojo, įsižiūrėdamas į vieną tašką lubose ir šiaip bei taip užmigdamas. Bet ir sapnuose neradavo ramybės...

Kartą sapnavo, kad miško slėptuvėj su Laucium kalbėjo. Laucius sapne laikė rankoj šovinį, pametė jį ore, pasakė: „Jei atnešum amunicijos, tave turėti mieste būtų nebogai“ ir staiga įsimeigė šovinį Kielai tarp šonkaulių. Pradžioje atrodė, kaip juokai ir šono jam neskaudėjo. Laucius neatleido, jis paspaudė šovinį kiek stipriau ir Kieles šono pradėjo skaudėti. Praplyšo marškiniai ir iki pusės suvarytas šoviny atrodė kaip durklas.

Kiela pradėjo raitytis. Skaumas didėjo ir darėsi nuožumas. Kiela šaukė Lauciumi nusi, bet tas juokėsi, spaudė ir kaltino už išdavimą. Pirštu Laucius stūmė kulka į Kieles kūną, tarsi norėdamas pasiekti jo širdį. Kiela griebė už Lauciaus rankos, stengėsi jį sustabdyti, bet užtūpė jau šalta automato vamzdis, kuris grėžėsi kaip švento Jurgio ietis silbinui į nas-

rus. Kūnas iš skausmo pradėjo trūkti. Kandžiodamas Lauciaus ranką ir seilėdamas, Kiela urzgė kaip žvėris. Laucius atleido spaudimą, pasitraukė ir skausmas šone sumažėjo.

Tik krūtinėje ir viduriuose sukosi šleikštūs jausmas. Jį smarkiai tšė, vertė ventri ir atrodė, kad bus galas...

Kiela pabudo su skaudančiais viduriais. Jam smaugė gerklė. Lovoje stora knyga su kietais viršeliais, kurią skaitė prieš užmigdamas, spaudė šoną. Nuo išgertos degtinės skaudėjo vidurys ir jis vos spėjo į virtuvę nušlepti. Jis raukėsi, žiopčiojo ir žaksėjo kaip varlė. Pakėlęs marškinius žvilgėrejo į skaudantį šoną. Jame buvo knygos įspausstus rausvas, gilus randas.

Slibinai prisapnavo, pagalvojo. Kad juos kur galas tokį praeiktą slėgimą! Ryta girgždančių sniegu nuėjęs į ligoninę, dirbo prie savo stalo džiaugdamasis, kad bent čia gali užsimirti. Ligoninės judrumas kiek išblaškėdavo. Kalbėjo su seselėmis, daktarais ir ligoniais. Bet pietų pertraukos metu išėjęs lauk sudrebėjo, nes kitoje gatvės pusėje pamatė jį seniau sekiojančią čekistą su pastatyta apsiaustu apykalke.

Tai ir vėl jis čia, pagalvojo. Dar penkios dienos iki vadų susirinkimo! Ir ko dabar norės? Vėl koks nors darbelis ar naujas uždavinys?

Tačiau paklūsumas, kaip avėlė, Kiela pasuko į sutartą vietą. Eidamas šaligatviu ar brisdamas pusnis gatvėje, užpakaly kartais girdejo čekisto batų girgždėjimą sniege. Sustojęs prie apšerkšniujusio knygyno vitrinos, Kiela drebojo ir laukė kažko baisaus. Šį kartą jam gali įsakyti dalyvauti vadų susirinkime, kad galėtų ir jį sumiti pas Motiejauską. Tokiu būdu ir juo atsikratytų, pasiūnčiant į pačią ugnį. Gyvas ten neišliks, nes partizanai priešinsis ir nepasiduos.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

VASARIO 16-JI
BOSTONE

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas Bostone pradėtas vasario 15 d. 11:30 val. ryte Lietuvos vėliavos iškilimu prie gubernatūros — State House; čia buvo sugiedotas ir Lietuvos himnas. Vidurdienyje, 12 val., buvo iškelta Lietuvos vėliava prie Bostono rotušės — City Hall. Čia po trumpą žodį pasakė ALT Bostono syr. pirm. Aleksandras Čaplikas, Bostono majoro atstovas Mike Mataciūnas, miesto tarybos narys James Kelly, mokyklų komiteto atstovai Tomasini ir Joe Casper. Sugiedoti JAV-ių ir Lietuvos himnai.

Vasario 16 dienos ryte Stepono ir Valentinės Minkų vedama radijo valandėlė turėjo specialią programą šios šventės proga. O po pietų, Petro Vištinio vedama radijo programa „Laisvės varpas“ turėjo specialią programą anglų kalba. Joje buvo perduota prezidento Reagan pasisakymas Lietuvos laisvės reikalu. Massachusetts gubernatoriaus Michael Dukakio proklamacija Lietuvos nepriklausomybės šventės proga perduota jo paties balsu iš juostos, perduota ir Brocktono majoro Carl Pitaro ta proga išleista proklamacija.

Vasario 17 d., sekmadienį, taip pat abi lietuviškos radijo valandėlės turėjo specialias programas Lietuvos nepriklausomybės šventės proga.

10:15 val. ryte Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone vyko pamaldas Lietuvos intencija. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis (gal, geriau pasakius, turėjo savo atstovus su vėliavomis). Gražiausiai pasirodė Lietuvos vyčiai. Jie ne tik turėjo savo vėliavą, kurią nešė pats pirmininkas Aleksander Akule, bet šalia vėliavos dalyvavo ir gražūs būrys vyčių, ko negalima pasakyti apie kitas organizacijas. Nereikia pamiršti, kad vyčių organizacija sudaro senesnę lietuvių ateivių kartos čia gimę ir užaugę vyrai ir moterys. Bažnyčioje per šv. Mišias solo giedojo solistė Birutė Aleksaitė, prie vargonų prof. Jeronimas Kačinskis. Sv. Mišias atnaisavo kleb. kun. Albertas Kontautas, o jam asistavo buvęs kleb. kun. Antanas Baltrušėnas.

2 val. p.p. vyko iškilmingas minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje. Minėjimą pradėjo ALT'o Bostono skyr. pirm. Aleksandras Čaplikas. Buvo įneštos vėliavos, prof. J. Kačinskis prie piano, o visi susirinkę sugiedojo JAV-ių ir Lietuvos himnus. Kun. Kontautas sukalbėjo invokaciją. Programai vadovauti buvo pakviesta Gita Kupčinskienė. Į minėjimą atsilankė Bostono majoras Raymond Flynn, policijos naujas komisierius Francis Roache, miesto narys James

Kelly, mokyklų komiteto narys Joe Casper. Jie visi tarė po trumpą ir šiltą žodį apie lietuvius, kaip darbuojančius ir gražų inasą davusius Amerikai žmones. Lietuvai jie linkėjo vėl susilaukti laisvės dienų. Buvo perskaityta Mass. gubernatoriaus Michael Dukakio proklamacija, Bostono majoro Raymond Flynn proklamacija, kongresmeno Moakley sveikinimas.

Pagrindinę kalbą pasakė Jonas Stundžia, Jr., iš Lawrence, Mass. Jis jau trečios kartos Amerikos lietuvis, nes ir jo tėvas gimęs Amerikoje. Jis pasakojo, jog išaugęs lietuviškoj šeimoj. Jų namų kalba buvusi lietuvių kalba. Tad visi lietuviai neturi apieiti ar užmiršti savo gimtosios kalbos. Toliau kalbėjo ir paskaitė iš tautinės bažnyčios („nezaliežnikų“) raštų, kur jie rašo kaip reikia branginti savo tautą ir kalbą. Amerika esanti tirpinimo katilais ir norinti suliedinti visas tautas. Kalbėjo apie lietuvius imigrantus, kaip jie pradėjo vykti į Ameriką ir kitus kraštus, bėgdami nuo caro Rusijos persekiojimų. Visa jo kalba buvo apie lietuvių kalbą ir lietuvių, visai neminint politikos ir jos šių dienų padarinių. Buvo priimta rezoliucija, kuri bus pasiūsta JAV-ių valdžios aukščiausiems pareigūnams.

Meninė dalis pradėta Mairoino eilėraščiu, kurį perskaitė Dainora Kupčinskaitė, 4 sk. mokinė. Solistė Birutė Aleksaitė, akompanuojant prof. Jeronimui Kačinskui, padainavo „Ave Maria“, Mascagni, lietuviškai, kurią išvertė Stasys Liepas, o tada: „Aš per naktį“, „Na tai kas“ ir „Zvaigždutė“. Meninė dalis visada yra graži atgaiva įvairiuose minėjimuose. O Bostone galime džiaugtis turėdami muz. prof. Jeronimą Kačinską, solistus Benediktą Povilavičių, Birutę Aleksaitę, Stasį Liepą, kurie gražiai muzika ir dainomis pajavairina trafaretines kalbas. Šiuo atveju buvo Birutė Aleksaitė ir Jeronimas Kačinskis.

RENGINIAI

Kovo 3 d. tradicinė skautų rengiama Kaziuko mugė.
Kovo 9 d. 2:30 val. p.p. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos direktorių kambaryje LMF Bostono sk. susirinkimas. Prelegentas Stasys Liepas. Tema: „Keletas bendrų brolių moters psichologijos portretai“. Visi kviečiami atsilankyti.

Kovo 24 d. Lietuvių B-nės Bostono apylinkės metinis susirinkimas tuojau po 10:15 val. ryto šv. Mišių Sv. Petro lietuvių parapijos pobažnytinėje salėje.
Kovo 24 d. Minkų vedamos, radijo valandėlės 51 metų sukaktuvinis renginys.
Balandžio 13 d. Sv. Petro lietuvių parapijos sueiga — reunion.

Waukegan, Ill.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Waukegan — Lake County Lietuvių Bendruomenės Nepriklausomybės minėjimas vyko vasario 17 d. Christian Life Center (buvusioj Sv. Baltramiejaus parapijos mokykloje). 10:15 v.r. šv. Mišiose giedojo parapijos choras. Skaitė LB vicepirm. E. Skališienė. Klebonas kun. W. Zavaski kalbėjo ta proga parinkta tema. 2 val. p.p. buvo minėjimas, kuri pradvė LB pirm. V. Sužiedėlienė. Buvo skaitomas Nepriklausomybės Aktas ir rezoliucijos. Paskaitą skaitė JAV LB krašto valdybos Svetimo tarybos pirm. J. Kavaliūnas. Minėjime dalyvavo įvairūs politikos pasaulio prelegentai, tarp jų Waukegano burmistras B. Morris, buvęs burmistras ir kandidatas B. Sabonjian, kongreso atstovė A. Geo-Karis ir kiti. B. Morris minėjo, kad Skališių dėka lietuvių vėliava plevesuoja jau septynerius metus prie miesto centro. Miestui idėja kilo, kad reikia nupirkti ir kitų Waukegane gyvenančių tautybių atstovų vėliavas — dabar jų turi maždaug 40. Po minėjimo šoko tautinių šokių grupė „Klumpė“, vadovaujama S. ir G. Milašių. Dalyviai užbaigė popietę vaišėmis centro apatinėje salėje.

Laikraštis „The News-Sun“ vasario 15 d. aprašė Lake County, Illinois, lietuvių ir jų 67-tą Vasario 16-tos minėjimo svarbą. Pridėta istorijos žiupsnelis, kad lietuvių viduramžių kunigaikštijos pradai — jau prieš 734 met. Rašoma, kad Lake County gyvena maždaug 3000-4000 lietuvių kilmės asmenų.

„The News-Sun“ vasario 16-17 d. laidoje aprašė pardavimui paduotą Waukegano lietuvių salę, kuri yra Lincoln Ave. ir Eight Ave. sankryžoje. Salės savininkų draugijos pirmininkas Stanley Schapalas sakė „straipsnio autoriui, kad yra galimybių, kad draugija ateityje. ieškos naujos vietovės

Balandžio 21 d. „Laisvės Varpo“ pavasarinis renginys.

PRANEŠIMAS KLUBO NARIAMS

So Bostono Liet. Piliiečių draugija praneša: visuotiniai draugijos susirinkimai vyksta kas mėnesį (trečią ketvirtadienį), 7:30 v.v. klubo restorano patalpose. Visi nariai prašomi dalyvauti susirinkimuose, nes dažnai yra svarstomi labai svarbūs klubo reikalai ir nuo narių dalyvavimo priklauso klubo ateitis. Taip pat klubo nariai maloniai kviečiami atsilankyti klubo valgykloje savaitgaliais. Ten yra patiekiami skanūs lietuviški pietūs, arba pica. Valgykla atidaryta: šeštadieniais nuo 12 val. iki 8 v.v., o sekmadieniais nuo 1 v. p.p. iki 10 v.v. Klubo valdyba

Chicago skautininkų draugovės draugininkė Aldona Palukaitienė dėkoja Lietuvos Vyčių 36-tos kuopos pirm. Jonui Paukščiui už finansinę paramą vėliavos įsigijimui.

Nuotr. J. Tamulaičio

lietuviškiems parengimams. Tuo tarpu išsisklaidė lietuviai nebegrijta į centrą. Salės ir Sv. Baltramiejaus parapijos apylinkėje kadaise gyveno daug lietuvių, o dabar rajone susiglaudė kitų etninių grupių žmonės.

Lietuvių salės nuotrauka pridėta su straipsniu. Plytinis salės pastatas buvo lietuvių kultūros centras Chicago šiaurinių priemiesčių gyventojams daugiau kaip 50 metų,

nuo 1929 m., o net prieš tai ten būdavo mediniai pastatai, kuriuose lietuviai rinkosi vestuvėms, baliams, vakariėnėms ir kur jie susitiko užėgoje.

R. Kubiliūtė

Yra pavojinga ieškoti blygybės priežasčių mūsų išorėje, nes tuo būdu yra apeinama atgaila.

K. Noetzel

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED — VYRAI

AUTO BODY AND UNIBODY SPECIALIST
Modern equipment. Benefits Apply —
8839 S. KEDZIE AVE.

MISCELLANEOUS

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidisai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-9063

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių švietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

A VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vaikuojame

visų rūšių grindis

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO

MASINAS IR SILDYTVUVIS

Kreiptis į Hermaną Dečkį

Tel. 585-0624 po 5 val. vakaro

Kalbėti lietuviškai

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. — GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir papastos, Radijai,

Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

NUO LAUKUVOS IKI

ČIKAGOS

IZIDORIUS STRAUKAS

Tai įdomi prisiminimų knyga vieno žmogaus, kuris yra jau šimtmetis. (gimęs 1887 m. vas. 16 d.) prisiminimai iš senų laikų, o taip pat apie įsikūrimą Amerikoje įspūdingai šiame krašte bei meile Lietuvai. Knyga yra 431 psl., gražiai atspausdinta "Draugo" spaustuve. Viršelis ir aplankai dail. Petro Aleksos. Kaina su persiuntimu 9 dol.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.75 valstyjos taksą.

DARIUS-GIRĖNAS

1993-1985

E. JASICNO paruošta knyga — albumas apie žymiuosius lietuvius Atlanto nugalėtojus — lakūnus S. DARIŲ ir S. GIRĖNŲ jau išėjo iš spaudos. Leidinys gausiai iliustruotas, paruošta angliškai ir lietuviškai, didelio formato, 264 psl., kieti viršeliai, gražiai išleista. Tai vertinga dovana kiekvienai progai. Kaina su persiuntimu 27 dol.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.75 valstyjos taksą.

L I N K U V A

Šiaurės Lietuvos švietimo židinys

Redagavo dr. ALF. ŠEŠPLAUKIS

Kieti viršeliai, 336 pusl. Kaina su persiuntimu \$15.66. Illinois gyventojai dar pridėda 75 ct. taksą.

Monografijos priedas, 32 psl., 17 nuotraukų.

Kaina \$2.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Laikas bėga...

JUSŲ INAŠAS Į IRA SĄSKAITĄ

UŽ 1984 METUS TURI BŪTI ĮMOKĖTAS

IKI 1985 METŲ BALANDŽIO MĖN. 15 DIENOS!

KASA Lietuvių Federalinė Kredito Unija

2615 West 71st St. Chicago, IL 60629 312-737-2110
1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 312-656-2201

REAL ESTATE

2 po 4 kam. medinis Automat. gazo pečiai šildymas. Garažas. 42-os ir Artesian Ave. Nebrangus.

2 po 4 kam. medinis. Centr. šildymas. 30 p. sklypas. 72-os ir Campbell

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public

2951 W. 63 st. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie — 778-2238

Norint pirkti bei parduoti, išnuomoti ar apdrausti savo nuosavybes, jums maloniai patarnaus

BUDRAIČIO

Nuosavybių pardavimo įstaiga

6600 S. Pulaski Rd.

Tel. 767-0600

ISIGYKITE DABAR

TIK VIENAS ŠUOLIS

Jonas Gutauskas

Autorius kiekvieno eilėraščiu apgalvoja savo gyvenimą, apibūdina gamtą, kalbasi su Dievu ir draugais. Leidinys suskirstytas į tris skyrius: Per laiko lieptą, Dužtantį bangą ir Tik vienas šuolis.

Spausdino "Tėviškės Žiburiai", Toronto, 1984. Viršelio iliustracijos sesers Mercedes. Kaina su persiuntimu 5 dol. Užsakymas siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

RICHARD SCARRY

MANO ŽODYNAS

Šis daug spalvų iliustruotas leidinys lietuvių ir anglų kalba III-ji laida, paruoštas specialistų pedagogų, jau yra gautas "Drauge". Jau praėjo visi metai kaip II-ji laida buvo išparduota. Žodyną išleido JAV LB Švietimo taryba 1984 m. Kaina su persiuntimu \$11.50.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

SUSITIKIMAS PRIE KATEDROS

Juozas Tollušis

Tolimesni tryliktosios laidos nuotykių

Sios knygos pasakojimai — apsilankymas Vilniuje ir susitikimas su senais klasės draugais. Autorius gražiai moka pasakoti ir skaitytą atstringai sudomina. Knyga galima skaityti ir Tryliktosios laidos neskaitytiam.

Išleido Akademines skautijos leidykla 1984 m. Viršelis dail. Vl. Vi-jekio. Iliustravo Joseph A. Markevičius. Kaina su persiuntimu 8 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.75 valstyjos taksą.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.75 valstyjos taksą.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.75 valstyjos taksą.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.75 valstyjos taksą.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.75 valstyjos taksą.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.75 valstyjos taksą.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.75 valstyjos taksą.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.75 valstyjos taksą.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.75 valstyjos taksą.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.75 valstyjos taksą.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.75 valstyjos taksą.

NETEKOME A.A. MARYTĖS RŪTOS STOČKUTĖS

Lyg tamsus debesis užtemdantis saulė, skaudi ir netikėta žinia užtemdė Los Angeles kolonijos lietuvių veidus ir suspaudė širdis. Jauną, vos 25 m. amžiaus, labai talentingą ir daug žadančią architektę Marytę Rūtą Stočkutę žiuri liga pakando, lyg rudens šalna gražiausią žiedą. Spalio 9 d. 11 val. vakaro Dievas pasiėmė ją į savo karalystę.

Paliko ji nepasakomame skausme savo tėvelius Bronę ir Edvardą Stočkus, brolių inž. Rimantą Stočkų, brolieneį dr. Almą Vilkaitę Stočkienę, mažąją krikšto dukrelę Aukšę, kitus gimines, artimiausią draugą architektę John Greed ir daugybę artimų draugų ir pažįstamų. Už jos sielą pasimelsti ir pasakyti paskutinį sudie į Šv. Kazimiero bažnyčia susirinko daugybė žmonių. Akademikai skautės, taitai, vyresnės skautės ir skautai vyčiai suteikė jai paskutinę pagarbą, būdėdami prie jos balto karsto garbės sargyboje. Kitą rytą, po šv. Mišių, ją nulydėjo į amžino poilsio vietą aukštame Forest Lawn kapų kalnelyje, daugybė a.a. Marytę mylėjusių artimųjų, draugų, ypatingai jaunimo.

Po religinių apeigų, kurias atliko prelatas Bartuška, atsiveikino: Lietuvių Bendruomenės vardu — Marytės lietuvių kalbos ir tautinių šokių mokytoja Ona Razutienė; Pasaulio Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos vardu — Marytės kolega arch. Rimas Mulokas; Akademinių skautų sąjūdžio vardu — pirm. fil. Zigmą Viskantą; Akademikų skautų dr. vės vardu — t.n. Daina Petronytė, o a.a. Marytės asmenybę ir jos pasiekimus mokslo ir profesinio laimėjimus apibūdino fil. Jūratė Pažeraitė-Venckienė.

A.a. Marytė buvo gimusi Kanadoje. Dar mažytė būdama su savo tėveliais ir broliuku atvyko į Los Angeles. Tėvelių buvo labai rūpestingai auklėjama ir mokoma. Ji

A.A. Marija Rūta Stočkutė.

mokėsi ir baigė 8 metų Šv. Kazimiero parapijos mokyklą, kurioje kasdieną mokėsi lietuvių kalbos. 1976 m. baigė Holy Family katalikišką gimnaziją ir dėl ypatingų gabumų pateko į tu metų „Who's Who Among American High School Students“.

Marytė aktyviai dalyvavo lietuviško jaunimo veikloje: priklausė L.A. Jaunimo ansambliui „Spindulys“, kur dainavo ir šoko tautinius šokius, vėliau net veteranų grupėje. Marytė skautavo nuo pat paukštyčių dienų iki Akademikų skautų. Du metus buvo paukštyčių dr. vės draugininkė ir ASD pirmininkės pavaduotoja. Stovyklavo skautų vasaros stovyklose ir dalyvavo 1977-78 m. lietuvių skautų tautinėje stovykloje Australijoje. Ji priklausė ir Jaunim. sąjungai. 1979 m. dalyvavo Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongrese Europoje. Po kongreso keliavo po Europą, apžiūrėdama senosios Europos architektūrinius paminklus.

Dėl savo gabumų moksle buvo laimėjusi Kalifornijos valstijos stipendiją ir priimta į garsų Pietų Kalifornijos Universitetą (U.S.C.). Po ketverių metų, 1980 m. išgijo bakaluro laipsnį architektūros srityje (Bachelor of Science in Architecture). Po to, su Fordo fundacijos

stipendija, per vienerius metus, 1981 m. išgijo architektūros bakalaurą (Bachelor of Architecture), ty., baigė penkmetinę arch. fakulteto programą. Bakaluro disertacijai darbu suprojektavo ir apgynė modernaus vienuolyno dykumose projektą. Bet Marytei architektės titulo neužteko. Gavusi Welton Becket Graduate stipendiją, studijavo toliau ir 1983 m. gavo architektūros magistro laipsnį (Master of Architecture). Šiam disertacijai darbu ji pasirinko komplikotą Santa Monikos miesto perstatymo projektą, kurį sėkmingai apgynė. Tais pačiais metais ji išlaikė profesionalų architektų rašytinį egzaminą ir žodinį darbų apgynimą, įsigydamas svarbias ir garbingas teises (Professional Architect Certification and Licensing exam and verbal defense of portfolio of her work). Ji priklausė ir A.I.A. (Architects Institute of America).

A.a. Marytė buvo nepaprasto darbštumo asmuo, mokydama jį dar ir dirbo. Nuo 1979 iki 1983 m. su „Mulokas and Associates“ architektų grupe, o 1984 m. pradėjo dirbti su architektūrine firma „The Elliot Group“, kur gavo atlikti labai svarbu projektą — suprojektuoti didžiules patalpas Los Angeles uostui. Pastatas skirtas aptarnauti žmones, keliaujančius iš L.A. uosto keelivniais ir atostoginiais laivais. Marytė su dideliu entuziazmu ir džiaugsmu ėmėsi to sunkaus darbo ir, padedama dar vieno architekto, suprojektavo tą pagrindinį uosto pastatą, kuris vadinsis „The World Cruise Center“. Apie tą projektą jau buvo rašyta didžiausiam L.A. miesto laikraštyje „Los Angeles Times“. Marytės suprojektuoto pastato statyba planuojama pradėti 1985 m. pradžioje. Prisimintina, kad Marytė šį didžiulį darbą atliko jau sirgdama. Tokį didelį projektą ne kiekvienam architektui pasiseka gauti ir ilgus metus dirbant.

Marytė, paskutines savaites gulėdama ligoninėje ir ligos išvarginta, davė paskutinius patarimus ir nurodymus savo draugams architektams John Greed ir Donatui Empakeriui, kad jie užbaigtų jos projekto planus paruošti spausdinimui „Progressive Architecture“ žurnale, kuris skiria geriausiems projektams premijas. Tos premijos yra labai vertinamos Š. Amerikos architektų. Marytė, atlikdama šį darbą, lyg ir suprojektavo sau paminklą šioje žemėje. Fil. Jūratės Venckienės žodžiais tariant: „Mes seksime Marytės pastato statymo eigą, eisime jo pažūrėti, gal patys juo pasinaudosime ir vis prisiminsime, kad ji mums sukūrė lietuvaite architektę Marija Rūtą Stočkutę“.

Mes visi atsiminsime Marytę, kaip gražią šviesiaplaukę, draugišką, besišypsančią veidu, pilną jaunatviškos energijos. Žinojome jos didelius gabumus, jos nepaprastą darbštumą ir nuogabluazdžių masę. Dar nesusenę pensininkai, vidutinio amžiaus atostogautojai, mažiulius už rankų vedinos jaunos poros. Apstu ir jaunimo, kažkaip savaite — kitai iš mokyklų ištrūkusio. Kadangi, išskyrus minėtus senutėlius, čia visi vaikšto pusnuogiai, ne apdaro, o kūnų spalvos dominuoja. Vieni baltut baltutėliai, it lietuviški sūriai, tik vakar atvykę, dar prie Atlanto nespėję, su saule nepasibučiavę. Kiti gražiai įdeję, tartum bronza ar variu aplieti, veikiausia čia jau keletą savaičių prabuė.

(Bus daugiau)

turingas gyvenimas byloja gyvenimo dienos rytą. Sį nekrologą baigsiu fil. Jūratės Venckienės žodžiais, pasakytais prie Marytės kapo: „Marytė, kokias pakopas Tu būtum pasiekusi, jei būtum galėjusi ilgiau gyventi? Vien tiktai Dievas žino, kodėl Jis nutarė Tave pasiūkti pas save taip anksti...“
Irena Vilkienė

✠

STANLEY KEMPKA

Gyveno Cicero, Illinois.
Mirė 1985 m. vasario 25 d., 11:15 val. vak., sulaukęs 49 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kybartų mieste. Amerikoje išgyveno 33 m.

Pasiliko dideliame nuliūdimė žmona Irena, duklė Kathie, sūnus John, motina Ona Tiknevičienė (pagal pirmą vyrą Kempkiene), 2 broliai Vytas Kempka ir Vincas Tiknius su seimomis, Lenkijoje uošvė Elena Molenda ir kiti gimines, draugai ir pažįstami Amerikoje, Lenkijoje ir Australijoje.

Kūnas bus pašarvotas trečiadienį nuo 5 iki 9 val. vak., ketvirtadienį nuo 3 iki 9 val. vak. Butkaus koplyčioje, 1446 South 50 Avenue, Cicero.

Laidotuvės įvyks penktadienį, kovo 1 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnus, motina ir broliai.

Laid. direkt. Sally Butkus. Tel. 652-1003.

A.†A.

PETRAS MALETA

1916—1984

P A D Ė K A

1984 metų, gruodžio mėnesio 15 dieną staiga mirė mano mylimas vyras Petras Maleta.

Nuosirdžiai dėkoju kun. F. Kireliui už maldas koplyčioje, už aukojimą šv. Mišių Švenčiasius Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, nuosirdų pamokslą, palydėjimą į Šv. Kazimiero Lietuvių kapines ir maldas prie kapo.

Dėkoju kunigams atsilankiusiems šermyse: prel. D. Mozeriui, kun. P. Paurazui ir kun. A. Keziui.

Ypatingai dėkoju visiems užprašiusiems šv. Mišias, už užuojautas žodžiu ir laikraščiuose, už gėles ir už aukas Tautos Fondui.

Nuolankiai dėkoju visiems atsilankiusiems šermyse ir laidotuvėse, o ypač E. Vengianskiui, suorganizavusiam Jūrų Šaulius sargybai prie karsto ir pravedusiam atsisveikinimo su velioniu vakarą.

Dėkoju tarusiems atsisveikinimo žodį organizacijų vardu: K. Milkovaičiui, V. Išganaičiui, K. Oželiui, S. Daulienei, K. Juskaičiui, S. Vanagūnui, J. Šlajui, E. Oželienei ir V. Galeckui.

Nuosirdžiai dėkoju operos solistui J. Vazneliui už jautrų giedojimą bažnyčioje ir jį palydėjusiam muzikui Giedraičiui. Dėkoju karsto nešėjams broliams Šauliams, palydėjusiems jį į amžino poilsio vietą.

Nuosirdžiausia mano padėka priklauso žentui Vitaliui Utarai, K. ir E. Majauskams, broliui J. Kišniui su dukra ir žentu, J. ir E. Baltušiams ir B. ir V. Ruseikiams globojusiems mane pirmosiomis skausmo valandomis.

Taip pat širdingai dėkoju man daug padėjusioms ponioms: M. Radzevičienei, M. Strungienei, E. Paketurienei ir K. Vaišvilienei. Ypatinga padėka priklauso A. Vasaičiui, parašiusiam nekrologą „Laisvojoje Lietuvoje“.

Dėkoju Eudeikio koplyčios laidotuvių direktoriams D. Gaidui ir G. Dauidui už nuosirdų patarnavimą.

Labai man sunku žodžiais išreikšti dėkingumą visiems mane užjautusiems šiose sunkiose gyvenimo valandose. Tegul gerasis Dievas atlygina jums visiems.

Liūdesyje pasilikusi ŽMONA AKVILIA

Mūsų mielą draugę

ALEKSANDRĄ VIDUGIRIENĘ

liūdinčią netekus mylimo ir vienintelio brolio

A.†A. Mečio Kojelio,

nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

TEOFILĖ IR ZIGMAS MISAUSKAI
JUZEFA IR VIKTORAS SIMAICIAI

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206

ROPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY
SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Atdara šokiadieniais nuo 9 val., ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Sunkios ligos išvargintas, sulaukęs 68 metų amžiaus, 1985 vasario 26 d. mirė

A.†A. JUOZAPAS BAUSYS

Gyveno South Holland, Illinois. Anksčiau gyv. Rose-lando apylinkėje, Chicagoje.

Velionis buvo kilęs iš Vilniaus krašto — Daugeliškio apsk., Vasulių kaimo. Amerikoje išgyveno 30 m.

Liūdesio prislėgti liko žmona Katrė (Melnikaitė), sūnus Petras, duklė Katy, žentas Kenneth Ramsey, anūkas Christopher Ramsey, ir draugai bei pažįstami. Lietuvoje liko brolis Petras su žmona Naste, sesuo Valia ir vyras Algis Meniškiai, dukterėčios ir sūnėnai.

Priklausė International Brotherhood of Electrical Workers Local 794.

Kūnas bus pašarvotas trečiadienį ir ketvirtadienį nuo 2 iki 9 val. vak. De Young - Vroegh koplyčioje, 649 East 162nd Street, (Route 6), South Holland, Illinois.

Laidotuvės įvyks penktadienį, kovo 1 d. Iš koplyčios 9:15 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Dvasios (Holy Ghost) parapijos bažnyčia, 170-ta ir Cottage Grove Avenue, South Holland, kurioje 10 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnus, duklė, žentas ir anūkas.

Laidotuvių direktoriai Leonard Bukauskas ir Sūnus Frank J. Leonard. Tel. 333-7000 arba 264-2228.

EVANSE-VANAUSKAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Anksčiau buvę 6945 S. Western Avenue)

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

Koplyčios taip pat Marquette Parko Chicagoje ir priemiestiuose
TEL. — 422-2000

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Skaitykite ir platinkite dienr. „Draugas“.

MIAMI — TARP TEL AVIVO IR HAVANOS

ALFONSAS NAKAS

(Tęsinys)

Suršidės prekyviečių telkinys, nuo pirmojo mano apsilankymo iki šiandien, tebėra Harding alėjoje, nusidriekęs tarp 94-tos ir 96-tos gatvių. Iš pirmo žvilgsnio čia niekas nepasikeitė per 18 metų, juoba per paskutinius trejus metus. Tos pačios vėstinės, delikatesų krautuvėlės, brangenybių bei kailių parduotuvės, bene pora bankų, likerio pora krautuvėlių, didžiulis Denny's restoranas (jis skiriasi nuo savo brolių) kituose JAV miestuose tuo, kad ant kiekvieno stalo visada randi du dubenius, vieną pilnutėlį labai skanių, „namie“ raugintų agurkėlių, o kitą — raugintų žalių pomidorų; valgyk jų, kiek tik nori, nors už pinigų tebutum sumuštinį, ar kavos puodelį užsisakęs).

Šioje Harding Avenue dalyje labai įdomi žmonių minia. Visų pirma į akis krinta išsipuošusių senutėlių poros. Be abejo, jie apsisotę čia netoliese, brangiausiose viešbučiuose ant Atlanto kranto. Saulė nei Atlanto bangos jų nebevilioja, tad slankioja jie į vitrinas, į vienas kitą ir į jaunus žmones žvilgiodami. Tie puošnieji senutėliai vyrai dėvi šviesias, gerai pasitūtas eilutes. Jie dėvi ryškių spalvų šilko marškinius, šilko kaklaryšius, parfumais sušlakstytas nosinaites švarkų kišenėse. Jų batai balti ar smėlio spalvos, lakuoti, ar

gerai nublizginti. Po ranka vedamų jų lygiai senų damų plaukai dažnai melsvi, įmantariai sušukuoti. Ant kaklų žaižaruoja brangūs vėriniai (karatai). Ant rankų storos apyrankės (vėl karatai). Ant abiejų rankų pirštų žiedai (karatai, karatai). Jų sukniejos dažnai ilgos, balinės. Žiūri iš užpakalio — nors į vitrinas statyk, tik iš prysakio veidai vitrinoms nebetinka. Ko šiems aštuoniadesimt kelerių metų manekenams čia reikia, kai už poros skersgatvių, prie Bal Harbour bulvaru, tik jų kišenei prieinama prekyvietė? Tikriausia jie čia paradoja, kad keltų pavydą. Nedaug jų, ano šimtmečio gale ar šio pradžioje gimusių porų. Bet tie senutėliai tokie ryškūs, kad negali jų nematyti, dažnai ir nesišypsoti. Dominuoja margai apsirėngę „pigieji“ turistai. Tai trumpakelniai, nuogabluazdžių masė. Dar nesusenę pensininkai, vidutinio amžiaus atostogautojai, mažiulius už rankų vedinos jaunos poros. Apstu ir jaunimo, kažkaip savaite — kitai iš mokyklų ištrūkusio. Kadangi, išskyrus minėtus senutėlius, čia visi vaikšto pusnuogiai, ne apdaro, o kūnų spalvos dominuoja. Vieni baltut baltutėliai, it lietuviški sūriai, tik vakar atvykę, dar prie Atlanto nespėję, su saule nepasibučiavę. Kiti gražiai įdeję, tartum bronza ar variu aplieti, veikiausia čia jau keletą savaičių prabuė.

Jos labai trumpas, bet toks

APLINK MUS

x Petras Kasulaitis yra poeto Venancijaus Ališo-Armino jaunystės metų gimnazijos bendraklasis ir artimas draugas. Šį penktadienį, kovo 1 d., Jaunimo centro vakaronėje, kurioje sutinkama Venancijaus Ališo rinktinė „Anapus marių“, Kasulaitis pasidalins žiupsniu atsiminimų apie poetą Venancijų Ališą. Vakaronė prasideda 7:30 v. v. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronę ruošia Chicago sendraugiai ateitininkai ir kviečia visus poezijos mėgėjus dalyvauti.

x Eglė V. Zygaite Illinois Arts Council etninio bei liaudies meno programų direktorė, primena, jog terminas organizacijoms įteikti finansinės paramos prašymus yra balandžio 1 d. Kas dar neturi aplikacijos blankų, skatinamas jų pasirašyti, skambinant kuo greičiau tel. 793-6750. Žygaite vadovaujama valstybinė įstaiga šelpia organizacijas užsimojusias ką nors vertingo atlikti tautinio meno srityje.

Filisterių Skautų sąjungos. Chicago skrydis ruošia dabartinių lietuvių kompozitorių koncertą. Programą atlieka Chicago „Loop Group“ kamerinis ansamblis vadovaujamas muziko Petro Aglinsko.

x Balzeko muziejus, 4012 S. Archer Ave., šį šeštadienį, kovo 2 d., 10 val. ryto rengia paveikslų rėmuotojo Raymond Stair paskaitą apie tai, kaip pačiam įreminant paveikslą reikia jam pririnkti bei pritaikyti rėmus ir foną (mat). Šion praktiškon paskaiton kviečiami visi. Dėl vietų riboto skaičiaus prašoma užsiregistruoti iš anksto, skambinant Pat Bakunas tel. 847-2441.

x Šv. Kazimiero kapinių administracija prašo pranešti, kad kapų savininkai žiemos papuošalus, jeigu nori taupyti, atsiimti iki kovo 1 d. Nuo kovo 1 d. bus pradėtas pavasarinis kapinių valymas.

x „Draugo“ administracijos organizuojama ekskursija išvyksta gegužės 18 d. ir grįš birželio 7 d. Pirmas sustojimas bus Graikijoje — Atėnai, Delphi, Cape Sounion ir kitos žymios istorinės vietovės. Iš Pireaus uosto laivu aplankys Hydra, Poros ir Aeginos salas. Gegužės 24 d. iš Padras uosto per naktį laivu plauks į Italiją, kur aplankys Romą, Pompėjų, Florenciją, Veneciją, Milaną Sorento ir kitas gražias vietoves. Ekskursijos techninius darbus tvarko American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643, tel. 312-238-9787. Smulkesnės informacijos bus skelbiamos vėliau. (pr.)

x SEKMĖS Anglijoje. Devynių dienų ekskursija aplankys svarbesnes turistines vietas nuo Londono iki Edinburgo. Kelionė iš Chicago, viešbučiai su pusryčiais tik 1,106 dol. Nedelsiant kreipkitės į ELITE Travel, Inc. Weatherlane Mall, Douglas, MI 49406. Tel. (616)-857-1464. (sk.)

x Operos bilietai į „Don Carlo“ spektaklius jau gaunami Vaznelių prekybos namuose. Operos spektakliai įvyksta balandžio 27 d., 7:30 val. vak., ir balandžio 28 d., 3:00 val. popiet. Morton auditorijoje, Cicero, Ill., Bilietų kainos — tos pačios, kaip ir pernai: 25, 20, 15, 10 dol. Ten pat gaunami ir autobusų bilietai. Paštu bilietai užsakomi būtinai pažymint spektaklio datą ir siunčiant čekį, šiuo pavadinimu ir adresu: Lithuanian Opera Co., Inc. c/o Gifts International 2501 W. 71st St., Chicago, Ill., 60629. 312-471-1424. (sk.)

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

x Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Detroito — Southfielde Svetimokomitas pakvietė atvykti „Lietuvos bažnyčių“ knygų autorių Bronių Kviklį dalyvauti vakaronėje, kuri ruošiamą šį šeštadienį 7 val. parapijos salėje. Bus rodoma ekrane sugriautų bei uždarytų Lietuvos bažnyčių vaizdai, nuotraukos iš Sv. Kazimiero 500 m. sukakties minėjimo, o taip pat pateikta įdomi ekspozicija — parodėlė, kazimierinių metų veiklos apžvalga. Bus galima įsigyti ir „Lietuvos bažnyčių“ knygas.

x Kaziuko mugėje sekmadienį, kovo 3 d., šiemet numatyta ir nemažai pramogų mažamečiams vaikams. Antrame Jaunimo centro aukšte bus du įvairių žaidimų kambariai, bus įrengtas „Spook house“ ir kt. O vadinamame Kaziuko karnavale vaikai galės tapti klounais, patyrusių grimuotojų bus grimojami veidai, bus ir kitokių pramogų. Visi vaikai kviečiami pasidžiaugti savo pašaukyje.

x Už a. a. Antaną Skodžių šv. Mišios buvo vasario 24 d. Jėzuitų koplyčioje trejų metų mirties prisiminimui (ne penkerių metų, kaip „Draugo“ vasario 22 d. laidoje buvo paskelbta).

x Rimas Vaitkus, Steamboat Plaza, Col., buvo atvykęs į Chicago įvairiais reikalais ir ta proga lankėsi „Drauge“ ir įsigijo įvairių leidinių už 97.20 dol. R. Vaitkus anksčiau yra gyvenęs Chicagoje ir reikiškesi lietuviškoje veikloje.

x M. Bubelienė, Chicago, Ill., atvyko į „Draugą“ ir a. a. Juozo Bubelio atminimui pakuoko 20 dol. „Draugui“. Labai ačiū.

x Dr. Alfonsas Šešplaukis, Chicago, Ill., mūsų bendradarbis, lankėsi „Drauge“ ir ta proga įteikė 12 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Stasys Bernatavičius, Cicero, Ill., pakuoko 10 dol. Labai ačiū.

x Vytautas Čižauskas, Detroit, Mich., mūsų artimas bendradarbis, atsiuntė 598.77 dol. už parduotas knygas ir dar daugiau jų užsisakė.

x Lietuvių Operos valdyba praneša visų mecenatų žinią, kad visiems yra išsiųsti laiškai ir jų bilietai rezervuoti pas op. vald. vicepir. Vaclovą Momkų. Opera, taupydama išlaidas, šiuos laiškus išsiuntė papigintu paštu, tačiau jie ilgiau užtrunka, kol pasiekia adresatą, todėl prašome visus Operos mecenatus palaukti, kol ateis tie laiškai ir tada į juos atsakyti, pasirenkant sau patinkamus bilietus. (pr.)

x MIAMI LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBO atskiras butas išnuomojamas vienam suaugusiam ar porai be vaikų. Norintieji palaukti švarą klubo vidų ir aplink jį, galėtų gyventi nemokamai. Teirautis telefonu 305-920-9371 arba rašyti klubui šiuo adresu: 3655 N. W. 34 St., Miami, Fla., 33142. (sk.)

x BUENOS AIRES IR RIO DE JANEIRO — „Laiškai Lietuviams“ ekskursija įvyks 8 m. balandžio mėn. 18 — 30 dienomis. Kaina iš Chicago — 1485 dol.; iš Miami — 1195 dol. Registracija iki kovo mėn. 5 dienos. Informacija ir brošiūros per AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 South Western Avenue, Chicago, Ill., 60643. Tel. (1-312)238-9787. (sk.)

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padėdami sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787. (sk.)

31 MYLIOS TUNELIS

Chicago miestas yra suplanavęs iškasti 130 mylių tunelių, kad būtų galima sėkmingai kovoti su tarša ir su potvyniais. Jau baigiama statyti pirmasis jų tunelių — 31 mylios ilgio. Jį sanitarinis distrikatas yra suplanavęs atidaryti gegužės 24 d. Visi suplanuoti 130 mylių tuneliai kainuos 3.2 bilijonus dolerių.

BRANGSTA GYDYMAS

Illinois valstijos sveikatinimo įstaiga paskelbė, kad gydymosi kaina liginėse 1984 m. pakilo 5.6 proc.

VAIKU AUKA ALKANIEMS

Pietinėje Chicago daly, kur užsidarius pieno liejyklai yra didelis bedarbių procentas, susibūrė 75 berniukai ir mergaitės, pasiryžę surinkti 500 dol. Etiopijos badaujantiems. Jie pardavinės kepinius, rody video filmus ir kitais būdais rinkė lešas alkanantiems.

PAPLŪDYMIŲ SARGAI

Chicago parkų distrikatas samdys 800 paplūdymių sargus. Jie gaus po 5.65 dol. už valandą. Paplūdimiai atsidarys birželio 29 d., bet jau balandžio ir gegužės mėnesiais busimieji sargai bus paruošiami 14-kos parkų kursuose. Priėmami ne jaunesni kaip 16 metų. Platesniū informacijai galima gauti telefon: 294-2333.

VANDUO PRIEMIESČIAMS

30 metų laukę, dabar Chicago priemiesčiai Arlington Heights, Buffalo, Grove Palatine ir Wheeling gaus iš miesto Michigano ežero vandenį. Tam teks panaudoti 42 mylias vamzdžių. Jais vanduo bus pradėtas pumpuoti kovo mėnesį.

DVASININKŲ ORGANIZACIJA

Chicagoje steigiamą naują religinių vadovų organizaciją. Ją sudarys apie 20 vadovaujantių Chicago dvasininkų. Pirmus metus jai pirmininkauti sutiko kard. J. Bernardin. Tas dvasininkų centras rūpinsis religiniais ir visuomeniniais reikalais.

x Į Europos lietuvių studijų savaitę, rugpjūčio 11 — 18 d. Veronoje, Italijoje, organizuojama grupinė išvyka. Planuojantieji vykti kreipkitės iki kovo 25 d. į Juozą Baužį, 7225 W. Higgins Ave., Chicago, Ill. 60656. Tel. 312 — 775-1163. (sk.)

x Miami Lietuvių Amerikos Piliečių klubo atskiras butas išnuomojamas vienam suaugusiam ar porai be vaikų. Norintieji palaukti švarą klubo vidų ir aplink jį, galėtų gyventi nemokamai. Teirautis telefonu 305-920-9371 arba rašyti klubui šiuo adresu: 3655 N. W. 34 St., Miami, Fla., 33142. (sk.)

x BUENOS AIRES IR RIO DE JANEIRO — „Laiškai Lietuviams“ ekskursija įvyks 8 m. balandžio mėn. 18 — 30 dienomis. Kaina iš Chicago — 1485 dol.; iš Miami — 1195 dol. Registracija iki kovo mėn. 5 dienos. Informacija ir brošiūros per AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 South Western Avenue, Chicago, Ill., 60643. Tel. (1-312)238-9787. (sk.)

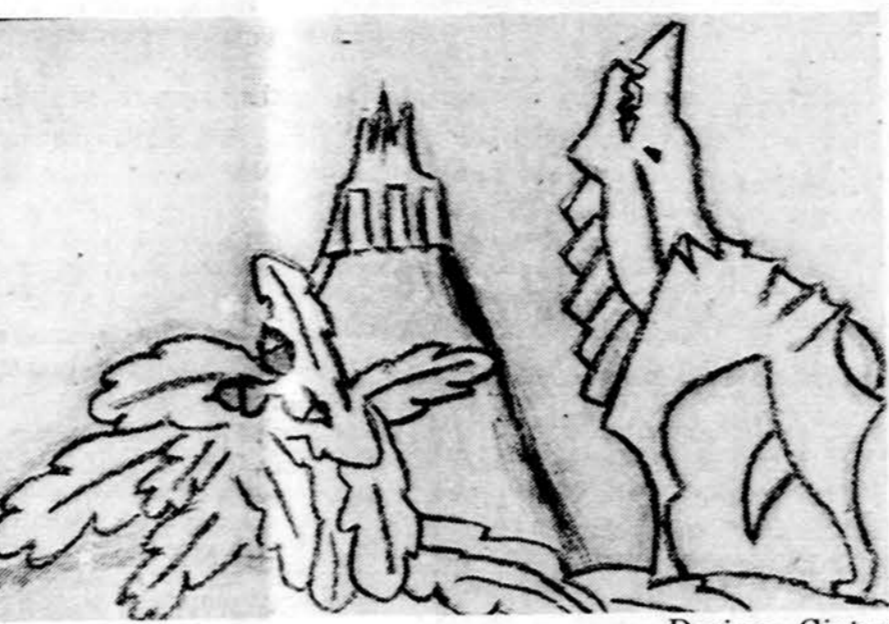
x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padėdami sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787. (sk.)

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Veronės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

Piešė Matas Niaura.

Dariaus Girėno lit. m-los 8 sk. mokinys.

KAIP AŠ GALIU PADĖTI LIETUVAI

Aš galiu padėti Lietuvai dviem būdais. Pirmas — kalbėti lietuviškai namuose ir lietuviškoje mokykloje. Aš esu vyresnio amžiaus, tad turiu parodyti pavyzdį mažesniems. Jei jie nekalba teisingai — pataisyti juos. Jei nekalba lietuviškai — prikalbinti juos, arba priversti juos kalbėti. Aš manau, jei jie pamatys, kad aš kalbu, tai ir kalbės į mane žiūrėdami.

Antras būdas — prikalbinti nutolusius nuo lietuviškos ir amerikiečių lietuvių draugus, kad išmokyti lietuviškai. Reikis paaiškinti jiems, kaip yra svarbi mūsų tėvynė, kokią didingą praeitį mes esame turėję, kokia religinga buvo ir yra Lietuva.

Kai Lietuva vėl bus laisva, aš nuvyksiu ten ir išskabinsiu tris milijonus lietuvių tautinių vėliavų (geltona, žalia, raudona). Laukiu tos dienos!

Tomas Tiknius, Dariaus Girėno lit. m-los 8 sk. mokinys.

MENAS

Menas mūsų šeimos gyvenime labai svarbus. Mano brolis Tomas kuria keramikos skulptūras ir mėgsta piešti. Sėdėtė Vida studijuoja meną Clevelando Meno Institute. Broliai Paulius ir Simas Ohio universitete studijuoja filmų gamybą. Mama mėgsta lietuvišką meną. Vieną dieną gal ir iš mūsų šeimos kas nors pasidarys garsus menininkas.

Lina Kijauskaitė, Clevelandas — „Mūsų žingsniai“.

PIENAS

Klasėje mokytojas aiškina mokiniams apie pieno svarbą žmogaus sveikatai. Kai paaiškinti, pašaukė vieną mokinį, kad pasakytų šešis gaminius, kurių gamybai reikalingas pienas.

Grigas valandėlę pagalvojo ir atsakė: — Karšta kakava, ledai, pudingas ir trys karvės.

ŽIEMOS ATOSTOGOS

Praėjusios žiemos šventes — Kalėdas ir N. Metus praleidau su tėveliais (6 asmenys) Cancun, Meksikoje. Išskridome gruodžio 21 d. rytą ir grįžome sausio 6 d. naktį. Chicagoje tuo metu buvo šalta, snigo, nemalonūs oras. Po trijų valandų skridimo temperatūra pasiekė +80 laipsnių F. Buvo malonu išlipti iš lėktuvo ir pamatyti spindinčią saulę ir pajusti šiltą orą.

Cancun yra nedidelis kurortinis miestelis, vos 14 mylių ilgio ir ketvirtadalis mylios pločio. Sala panaši į skaičių 7, buvo atrasta vos prieš 15 metų. Joje gyvena 117 indėnų. Šiandien saloje gyvena 18,000

gyventojų. Palei Karibų jūrą yra didžiuliai moteliai ir viešbučiai (hoteliai). Antroje salos pusėje, prie „lagūnų“ yra keletas motelių ir gyvenamųjų namų vasarotojams. Charakteringa, kad Cancun gali būti baimės gerti vandenį, kas kitose Meksikos vietovėse yra pavojinga. Mums ten būnant, temperatūra buvo arti 80 laipsnių F. Taip pat neįprasta, jog paplūdimio smėlis šaltas, galima basom kojoms vaikščioti, nors saulė kepina negailėstingai. Miestelis svarus, pilna gražių žydinčių medžių ir krūmų. Gėlių beveik nėra. Daug bananų ir kokosinių palmių.

Pasikaitinę keletą dienų prie Karibų jūros, pradėjome keliauti po apylinkes. Tėvelis nuomovado automobilį, tuo būdu galėjome pamatyti keletą įdomių istorinių vietovių. Tulum — tai siena. Originalus vardas Zama, tai reikšia — saulės teikėjimas. Siena yra 19 pėdų storumo. Šiandien yra likę tik griuvėsiai.

Važiavome džiunglėmis, kur absoliučiai nieko nematėme. Įdomu ir truputį neįjauku. Pasiryžome ir privažiavome Cobą. Tai mažas kamelis, archeologų dar neištirtas. Matėme daug įvairių griuvėsių, kuriuos po truputį tyrinėja. Sunkus džiunglių darbas. Vienintelis pastatas — gražus motelis. Toliau matėme trobelių be langų, be durų, be elektros ir vandentiekio. Pilna vaikų, paršiukų, vištų, šunų ir kitų gyvuliukų gatvėje ir kelyje.

Chichen Itza — griuvėsių vietovė. Griuvėsių pavadinimai ispaniški, niekas nežino originalių vardų, nes ispaniai viską sunaikino, galvodami, jog nereikia niekam žinoti tikrosios tų laikų istorijos, kur buvo indėnų gyvenata. El Castillo — piramidė 18 pėdų aukščio. Turi po 91 laiptą višose piramidės pusėse. Visų laiptų skaičius 364, o su platforma 365, kas reiškia dienas arba vienerius metus. Sacred Cenote — vieta, kur buvo aukojami gyvi žmonės. Juos įmesdavo į vandenį. Panašių ir daug įvairių griuvėsių matėme toje vietoje. Lankantis Cancun, patartina tas vietas aplankyti. Įdomu pamatyti, kaip prabangiai gyvena indėnai.

Aplankėme Mujeres salą. Iš Cancun važiavome į priplauką Puerto Juarez. Iš čia keltu apie 50 minučių plaukėme į Mujeres salą.

Ši sala — tai Mayos Moterų sala. Nedidelė, švari, tirstai apgyventa. Gražus pajūris. Yra vieta, kur beveik visi plaukia su kaukėm po vandeniu (snorkling).

Aplankėme ir kitas panašias vietas, kurių yra daug, visa aprašyti neįmanoma. Yra vieta, kur beveik visi plaukia su kaukėm po vandeniu (snorkling).

ZIU

Vėjai pučia, Švilpia, ūžia. Krinta medžių Šakos lūžę.

Nuo jų gūsių, Tartum dūžių, Svyra žmonės Susigūžę.

Vėjai pučia, Švilpia, ūžia, Žiust, lyg buože, Į bakūžę.

Ir vėl stūgauja Įtūžę, Žiū, atnešdami Žiemužę.

St. Radžiūnas

vartojami bendrinėje kalboje. Nevartoti jokių pridėtinųjų raiščių ar ženklų. (5 taškai).

GALVOSŪKIS NR. 100.

Kurie JAV ast'onautai skrido kapsule „Gemini VIII“? (5 taškai).

GALVOSŪKIO NR. 76 ATSAKYMAS

Jei mėnulis, keliaudamas apie žemę, atsistoja tiesiai tarp saulės ir žemės, įvyksta saulės užtemimas. Šis užtemimas vyksta tada, kada mėnulis yra jaunas. Ne visada saulė užtemsta, kai mėnulis yra jaunas. Mėnulio kelias apie žemę neguli tiesioje linijoje su žemės orbita besisuktis apie saulę. 29 dienų kelionę atlikdamas apie žemę mėnulis, kartais prasilenkia aukščiau, kartais žemiau žemės orbitos. Saulės užtemimas gali būti pilnas ir dalinis. Jei mėnulis atsistoja tiesioje linijoje tarp žemės ir saulės, užtemimas yra pilnas. Tačiau mėnulis ne visada yra vienodame atstume prie žemės, dažniausiai yra per toli nuo žemės, todėl negalima uždengti saulės visiškai. Užtemimo metu mėnulis atrodo juodas, tik pakraščiai šviesūs. Tas šviesus žiedas vadinasi „annulus“. Dalinis saulės užtemimas yra tada, kada mėnulis tik savo dalimi uždengia saulę žemę.

Mėnulio užtemimas būna tada, kada žemė užstoja šviesą mėnuliui. Kai visiškai užstoja saulės šviesą, būna pilnas mėnulio užtemimas, kai tik dalis žemės užstoja šviesą — yra dalinis mėnulio užtemimas. Ne kiekvienais metais įvyksta mėnulio užtemimas. Kitais metais pasitaiko nuo vieno iki trijų. Saulės užtemimų būna dažniau, nuo dviejų iki penkių per metus. Toks saulės užtemimas, kuris matomas iš kiekvienos žemės vietos, pasitaiko tik kartą per 360 metų. Saulės užtemimai būna trumpesni nei mėnulio, nes mėnulis yra mažesnis už žemę.

GALVOSŪKIO NR. 77 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSŪKIO NR. 78 ATSAKYMAS

Gali būti šie žodžiai: 1) Naglis — anglis, 2) atolas — salota, 3) audra — darau, 4) auklė — laukė, 5) ausis — ausi, 6) avinas — savina, 7) avis — visa, 8) gali — liga.

GALVOSŪKIO NR. 79 ATSAKYMAS

Elbrusas — 18510, Kazbekas — 16558 pėdų. Abu kalnai yra Europoje, Kaukazo kalnyne, priklauso Rusijai.

GALVOSŪKIO NR. 80 ATSAKYMAS

Negali būti palaidotas, nes jis dar gyvena, reikią gyvas.

Juokavimai

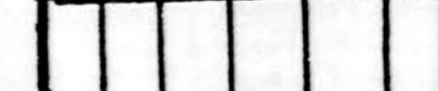
Kadu? Kai kiaušė važiavo ledu. Tadu, kai kiaušė važiavo ledu (Dusetos). Kada? Tada, kada buvo pagada (giedra) (Mažeikiai).

GALVOSŪKIS NR. 96.

Pasiskaitę informaciją, atsakykite į šiuos klausimus: 1) Kaip vadinasi šviesi juosta zvaigždėtame danguje? 2) Iš ko ji sudaryta? 3) Kiek atskirų vienetų yra toje juostoje? 4) Kaip toli nuo žemės ties šviesuliais (apytikriai). 5) Gal žinai kokių pasakų, padavimų apie tą juostą?

10 taškų už pilnesnius atsakymus. 5 taškai už apytikrius.

GALVOSŪKIS NR. 97

(Žiūrėkite brėžinį). Į nupieštus šešis langelius įrašykite žodį „vienaskaita“ taip kad kiekviename langelyje būtų tik vienas ženklas — raidė ir tilptų visas žodis. Pridėtinųjų langelių negalima nusi-piešti. (5 taškai).

GALVOSŪKIS NR. 98

Kiek gyvulių kiekvienos rūšies Mozė paėmė į Arką? (5 taškai).

GALVOSŪKIS NR. 99.

(Žiūrėkite raidžių keturkampį). Iš šių raidžių sudarykite vyrai čia „privilegijuoti“. Vy-